

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej
Fél évre ... 480 Lej
Negyed évre ... 240 Lej
Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A liberálispart nagy győzelme a választáson

Átlagosan a szavazatok hatvan százalékát kapták a liberális listák. — A belügyminiszter szerint rendben folytak a választások. — A székely megyék nagy meglepetést keltő eredménye. — Miért győztek a liberálisok? — A választások végső eredménye. — Részletes tudósítás a 3. oldalon.

Magyarok — németek

A tegnapi képviselőválasztások országos számbeli eredménye még nem lekszik előttünk. A választások hiteles mérlegét csak néhány nap múlva fogják Bucurestiben összeállítani. Bemmünket itt Arad és környékén, nemkülönben a Bánátban egyelőre csupán az a lelkes összetartás érdekelt, amely a kisebbségi blokkba egyesült magyarokat és németeket egybeűzte. Ez volt az első és igazi próbája a kisebbségi erőviszonyoknak, mert a tavalyi képviselőválasztáson, amikor az Averescu-párttal kötött választási paktumot a magyarság, természetesen nem nyerhettünk tiszta képet arról, milyen erős országos viszonylatban a kisebbségi szolidaritás. Most, hogy német sorstestvéreinkkel együtt indultunk a küzdelembe, a rajtuk kívül álló és akarataink nyilvánítását akadályozó okokat leszámítva, seregszemlét tarthatunk az aradmegyei és bánáti kisebbségek fölött. A magyar és német kisebbségek összefogásának tegnapi első kísérlete azonban mégis fontos tanulságokat nyújt. A választás lefolyása nyilvánvalóvá tette, hogy hiába volt minden akadályozás és befolyásolás, a magyarok és németek lelkes bátorsággal, tisztelettel parancsoló kitartással küzdötték végig a nehéz választási kampányt. Ha egyebet nem is értünk volna el, annyi eredménye mindenesetre van a tegnapi választásoknak, hogy a kormányzó körök látják és tudni fogják, hogy a kisebbségek erejével és értékével számolni kell.

Arad városában a magyar-német lista mintegy hetven százalékkal több szavazatot kapott, mint az utána következő legnagyobb román többségi párt. Fontos adat ez, különösen a községi választásokra, mert ugye lehet, rövidesen erre is sor kerül. Arad magyar jellege feltétlenül kidomborodott tehát a tegnapi választásokon.

Megtanulhatta a magyarság tegnap, hogy kisebbségi sorsunkon, iskoláink, templomaink, gazdasági helyzetünk sorsán az segíthet csupán, ha ezt a tegnap megnyilvánult összetartást és német testvéreinkkel való együttműködést még mélyebbre kiépítjük. Mert mikor ennek az új hazánknak hasznos és munkás polgárai vagyunk, akkor kart-karba fonva, erőt produkálva, méltán és eredményesen követelhetjük kisebbségi jogainkat.

Kisebbségi győzelem Aradon és Timisoarán.

Aradmegye végső eredményeként az aradmegyei magyar-német lista a szavazatok egy hetedét kapta. — Timisoarán az egyesült kisebbségi lista az első, míg Temes megyében a nemzeti-parasztpárt került az élre.

Aradi kisebbségi vezetők a kettős győzelemről.

(Arad, július 8.) Arad- és Temesváronál megyék választási eredményei még az ismert körülmények dacára is méltán töltethetik el büszkeséggel a kisebbségi szíveket. Népeink minden töltet elkövettek, hogy a kisebbségi listát győzelemre vigyék és hogy ez nem sikerült teljes mértékben, az valóban nem rajtuk mulott. Csak csodáink lehet a

fausi magyarság lelkes kitartását és a német tömegek bámulatosan öntudatos szervezethez. Ezt a szinte meghatóan heroikus küzdelmet látva, önértékesen konstatálhatjuk, hogy ilyen hadseregek, ilyen küzdőképesség, ilyen lelkesedés mellett, kisebbségi ügyünk sorsa nem veszhet el. De beszéljenek helyettünk a két megyéből beérkezett jelentések:

A kisebbségi blokk Aradmegyében.

A hajnali órákra fejeződött be Aradmegyében az összes szavazatok összeszámlálása s így a végső eredményt csak ma reggel tudták az összes választókerületek publikálni. Az aradi prefektúra ma feggel megkapta ugyan valamennyi választókerületből az eredményt, ez azonban még most sem teljesen pontos, miután több körzetben kisebbszámú szavazatok érvényessége bizonytalan. Az eredményből azonban már megállapítható, hogy a kisebbségi blokk nagyszerűen bevált a megyében is és összesen körülbelül a szavazatok egy hetedrészt kapta meg a kisebbségi lista Aradmegyében. Ez az eredmény nem lekcisnylendő, miután Aradmegyében teljesen lehetetlen volt a kisebbségi választási agitáció, míg ezzel szemben a többi pártok mégis csak kifejtettek s hozzá meglehetősen nagy propagandát; de kétségtelen az is, hogy a kisebbségi szavazók igen tekintélyes része egyáltalában nem is juthatott az urna elé. Az aradmegyei prefektúrához érkezett jelentések szerint az aradmegyei körzetben a véglegesnek mondott eredmény a következő volt:

Az aradmegyei körzetek eredményei.

Aradulnou: liberális 308, nemzeti-parasztpárt 300, munkásblokk 401, kisebbségi blokk 1198, szocialisták 18, keresztényliga 9, néppárt 35 szavazat.

Engelsbrunn: liberális 330, nemzetiparasztpárt 106, munkásblokk 86, kisebbségi blokk 1284, szocialisták 79, keresztényliga 89, néppárt 80.

Curtici: liberális 980, nemzeti-parasztpárt 747, munkásblokk 50, kisebbségi blokk 300, szocialisták 31, keresztényliga 44, néppárt 50.

Glogovati: liberális 701, nemzeti-parasztpárt 610, munkás 252, kisebbség 363, szocialisták 44, keresztényliga 30, néppárt 68.

Nadlac: liberális 736, nemzeti-parasztpárt 730, munkásblokk 110, kisebbség 186, szocialisták 24, keresztényliga 155, néppárt 50.

Semlac: liberális 1367, nemzeti-parasztpárt 481, munkásblokk 36, kisebbség 248, szocialisták 53, keresztényliga 45, néppárt 48.

Pecica: liberális 1813, nemzeti-parasztpárt 193, munkásblokk 29, kisebbségi 91, szocialisták 8, keresztényliga 59, néppárt 21.

Rovine: liberális 1222, nemzeti-parasztpárt 222, munkásblokk 18, kisebbség 940, szocialisták 17, keresztényliga 95, néppárt 50.

Sfant-Ana: liberális 806, nemzeti-parasztpárt 478, munkásblokk 184, kisebbség 631, szocialisták 35, keresztényliga 26, néppárt 90.

Simand: liberális 622, nemzeti-parasztpárt 723, munkásblokk 75, kisebbség 405, szocialisták 32, keresztényliga 23, néppárt 87.

Zaránd: liberális 1368, nemzetiparasztpárt 27, munkásblokk 13, kisebbség 5, szocialisták 8, keresztényliga 6, néppárt 3.

Ineu: liberális 533, nemzeti-parasztpárt 1285, munkásblokk 45, kisebbség 222, szocialista 50, keresztényliga 86, néppárt 147.

Cermel: liberális 650, nemzeti-parasztpárt 1031, munkásblokk 32, kisebbség 148, szocialisták 48, keresztényliga 76, néppárt 77.

Bocslg: liberális 567, nemzeti-parasztpárt 1276, munkásblokk 36, kisebbség 54, szocialisták 43, keresztényliga 40, néppárt 48.

Taut: liberális 1350, nemzeti-parasztpárt 374, munkásblokk 20, kisebbség 18, szocialisták 31, keresztényliga 54, néppárt 25.

Spineni: liberális 1605, nemzeti-parasztpárt 908, munkásblokk 103, kisebbség 86, szocialisták 122, keresztényliga 457, néppárt 144.

Buteni: liberális 1218, nemzeti-parasztpárt 698, munkásblokk 26, kisebbség 56, szocialisták 23, keresztényliga 136, néppárt 17.

Sebis: liberális 837, nemzeti-parasztpárt 1024, munkásblokk 34, kisebbség 66, szocialisták 69, keresztényliga 92, néppárt 53.

Gurahont: liberális 928, nemzeti-parasztpárt 520, munkásblokk 30, kisebbség 12, szocialisták 30, keresztényliga 38, néppárt 24.

Halmagiu: liberális 429, nemzeti-parasztpárt 1354, munkásblokk 22, kisebbség 27, szocialisták 51, keresztényliga 101, néppárt 57.

Varfurile: liberális 1544, nemzeti-parasztpárt 165, munkásblokk 8, kisebbség 5, szocialisták 2, keresztényliga 10, néppárt 5.

Chisineu: liberális 1413, nemzeti-parasztpárt 694, munkásblokk 36, kisebbség 195, szocialisták 3, keresztényliga 6, néppárt 4.

Varadero: liberális 1513, nemzeti-paraszt-párt 594, munkásblocsok 35, kisebbség 195, szocialisták 3, keresztényliga 7, néppárt 6.

Graniceri (Otlaca): liberális 632, nemzeti-paraszt: 713, munkás: 17, kisebbség: 94, szocialisták: 18, keresztényliga: 80, néppárt: 60.

Seprus: liberális: 459, nemzeti-paraszt: 706, munkás: 37, kisebbség: 221, szocialisták: 38, keresztényliga: 42, néppárt: 74.

Socodor: liberális: 569, nemzeti-paraszt: 884, munkás: 47, kisebbség: 107, szocialisták: 43, keresztényliga 75, néppárt 89.

Siria: liberális: 470, nemzeti-paraszt: 810, munkás: 151, kisebbség: 604, szocialisták: 22, keresztényliga: 45, néppárt: 90.

Pancota: liberális: 535, nemzeti-paraszt: 800, munkás 71, kisebbség: 495, szocialisták: 40, keresztényliga: 217, néppárt: 92.

Chioroc: liberális: 976, nemzeti-paraszt: 698, munkás: 79, kisebbség: 109, szocialisták: 44, keresztényliga: 178, néppárt: 61.

Radna: liberális: 708, nemzeti-paraszt: 919, munkás: 45, kisebbség: 203, szocialisták: 76, keresztényliga: 217, néppárt: 72.

Barzava: liberális 701, nemzeti-paraszt: 1068, munkás: 29, kisebbség: 26, szocialisták: 60, keresztényliga: 216, néppárt: 49.

Savarsin: liberális: 570, nemzeti-paraszt 1572, munkás: 20, kisebbség: 60, szocialisták: 21, keresztényliga: 51, néppárt: 43.

A végső összegezés változás Aradmegyében.

A delután folyamán a prefektúrához érkezett összeállítás szerint a liberális párt a megyében, beleértve Aradot is, 31.138 szavazatot, a nemzeti-parasztpárt 24.230, a kisebbségi blokk 10.992, a munkásblocsok 3317, a keresztényliga 2878, a szocialisták 1371, a néppárt 2112 szavazatot kapott. azonban a pontos összeszámlálás és a függőben maradt szavazatok elintézése után ez a szám, teljesen kicsi arányban ugyan, változhat fog. Ugyancsak a megyei jelentés számol be arról, hogy Aradmegye 105.974 szavazója közül a tegnapi választáson 78.774 ember szavazott le. Ma délelőtt a megyéhez az országból az a jelentés érkezett, hogy a régi királyságban a liberálisok 80 százalékát, Bessarabiában és Bukovinában 60 és Erdélyben 40 százalékát kapták az összes szavazatoknak.

A prefektúra ezt az eredményt még a mai délelőtt folyamán közölte az egyes aradmegyei községek legyzóivel és utasítást adott arra, hogy az eredményt dobolják ki minden községben. Ma dé-

Timisoarán a kisebbségi blokk győzött.

Timisoarán a kisebbségi blokk győzött a választáson — mint ahogyan ezt éjszakai tudósításunk nyomán már mai számunkban is jeleztük — Temesmegyében viszont a nemzeti-parasztpárt győzött. utána a legtöbb szavazatot a kisebbségi blokk kapta, míg a liberálisok harmadik helyre kerültek. A timisoarai városi hét kerület eredménye a következő: I. kerület: liberális 297, nemzeti-paraszt 527, munkás 351, kisebbség 641, szocialisták 104, keresztényliga 21, néppárt 22. II. kerület: liberális 298, nemzeti-paraszt 659, munkás 322, kisebbség 769, szocialisták 93, keresztényliga 68, néppárt: 25. III. kerület: liberális 323, nemzeti-paraszt 271, munkás 423, kisebbség 986, szocialisták 136, keresztényliga 19, néppárt 26. IV. kerület: liberális 497, nemzeti-paraszt 549, munkás 374, kisebbség 962, szocialisták 116, keresztényliga 37, néppárt 31. V. kerület: liberális: 316, nemzeti-paraszt: 754, munkás 402, kisebbség 791, szocialisták 121, keresztényliga 18, néppárt 30. VI. kerület: liberális 254, nemzeti-paraszt 334, munkás 420, kisebbség 933, szocialisták 146, keresztényliga 18, néppárt 27. VII. kerület: liberális 441, nemzeti-paraszt 952, munkás 416, kisebbség 791, szocialisták 162, keresztényliga 102, néppárt 51. Timisoarán tehát a kisebbségi blokk 5873, a nemzeti-parasztpárt 4046, a munkásblocsok 2710, a liberális párt 2235 szavazatot kapott. Temesmegyében az összeszámlálás szerint a nemzeti-parasztpárt 28.088, a kisebbségi blokk 27.405, a liberális párt 20.468, a munkásblocsok 5742 szavazatot kapott. A magyar szavazókat több helyen megakadályozták szavazati joguk gyakorlásában és így Gyűlésen nem engedték az urna elé az öteleki magyarság 460 választóját. Mindezek dacára is sikerült a kisebbségeknek Temesmegyében a második helyet kivívniok.

Az aradi kisebbségek vezetői az aradi győzelemről.

A tegnapi Aradon lefolyt választáson legtöbb szavazatot a kisebbségi lista kapta. A megyében azonban, ahol sem a magyar, sem a német pártnak nem volt módjában választási agitációt kifejteni, a kisebbségi szavazatok száma nem igen érte el a joggal elvárt eredményt, bár az elért közel tízezeres szám igen szépen mondható. Az aradi magyar és német pártban a választás eredménye okozta hangulatot a pártok elnökei az alábbiakban fejezték ki munkatársuk előtt:

Barabás Béla dr.

az aradmegyei magyar párt elnöke a következőket mondotta:

— Az országos választás eredményét ma még sehogya, az aradmegyeit csak hézagosan, az aradit azonban már pontosan ismerem. Tudom jól, hogy ezek a számok mit jelentenek, hiszen mindenki ismeri egy választási kampány műhelytitkait és azt a szenvedélyes igyekezetet, amellyel a kormányon levő párt

után a prefektúra megtáviratozta a belügyminis-teriumnak az aradmegyei választás eredményét és közölte, hogy a liberális lista az összes szavazatok 43,8 százalékát kapta meg.

meg akarja erősíteni pozícióját. Ezt figyelembe véve, kalapot kell emelnünk az aradi magyarság tegnapi teljesítménye előtt. Nem szabad elfelejtenünk azt sem, hogy a 11 ezer aradi választópolgár közül mindössze csak 7508 szavazatot adtak le és azok, akik különböző körülmények miatt nem juthattak az urnák elé, csaknem mind magyarok voltak. Az aradmegyei és az ország többi részéből beérkezett eredményekből azonban sokkal szomorubb következtetést vonhatunk le. A mostani választáson meggyőződést szerezhetünk arról, hogy Romániában a politikai atmoszféra nem olyan, hogy abban az önálló irányu kisebbségi törekvések érvényesülhettek. Nincsenek meg az eszközök és nincs helyzeti energiánk ahhoz, hogy a kíméletlenül csapkodó pártszervevények hullámaival szemben előbbre tudjuk vinni kisebbségi sorsunk veszélyeknek kitett sajkáját. Ez a kísérlet csak arról győzött meg engem, — hangsúlyo-

szavazatot a kisebbségi lista kapta. A megyében azonban, ahol sem a magyar, sem a német pártnak nem volt módjában választási agitációt kifejteni, a kisebbségi szavazatok száma nem igen érte el a joggal elvárt eredményt, bár az elért közel tízezeres szám igen szépen mondható. Az aradi magyar és német pártban a választás eredménye okozta hangulatot a pártok elnökei az alábbiakban fejezték ki munkatársuk előtt:

TARCA.

Ahol az angol pénzarisztokráciát nevelik.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójától.) Az egyik legrégebb londoni kollégium, az University College, most ünnepli százéves fennállásának évfordulóját. Az autómobilok örületes lármájában, a földalatti vasut dübörgésében, a sokmillió város ide-oda özönlő ember-tömegében a londoniak alig vették észre ezt az eseményt. Az élet elrobogott az University College évfordulója felett. A Gower streeten azonban csöndesebb az élet, itt külsőleg is észrevenni a nagy eseményt. A házak fel vannak diszitve apró zászlócskákkal, az utcán végig néhány száz ember ácsorog, várják a királynét és a királyt, akik jönnek, hogy az egyetemi ünnepeket megnyissák. Bent az újonnan épített teremben szorong a diákság. A kép lehető legtarkább, legélénkebb, legkedvesebb. A karzaton diáklányok a szabályszerű előírásokban, az átvetőkabátban és kedves bubiféjjel. Lent díszes hölgykoszoru közepén a nap hősei, a magasabb egyetemi fokokat elért diákok díszes köpenyegben, a magiszterek feketében, fehér vagy barna kapucnival, a doktorok skarlátprosz köpenyben, biborszínü, heliotrop, vagy zöld szegélyekkel, aszerint, hogy milyen egyetemhez tartoznak. A külföldi kiküldöttek, a franciák, sárga ruhában, az osztrákok feketében, a németek schar-talarekban, némelyik még barétot is visel. A svájci kiküldöttek egyszerű fekete ruhában jelentek meg, úgy, hogy belőlük senki sem nézte ki, hogy rokoniskola, vagy a régi tanítványok testülete küldte ki őket a centennáriumra. A derék svájciakról mindenki azt hitte, hogy az uccáról batévódt érdeklődők. A megnyitó ünnepély egészen egyszerű volt. Néhány hip-hip-hurra, néhány csöndben élene-

kelt, javarészt hazafias dal, bemutatkozások, a király beszéde s utána a régi tanítványok ki- mennek az udvarra, ahol teát szervíroznak s találkoznak azok, akik évtizedekkel ezelőtt együtt éltek néhány éven át a kollégiumban. Könnyű a régi barátokat megtalálni, mert mindenkinek nyakában ott lóg egy tábla — a nevével.

Az ünnepség másodnapján a megilletülé- sen erőt vesz a kollégiumban megszokott hu- mor és jókedv. A király és a királyné erre a napra már nem jönnek el, helyettük az udvar Artur herceggel és a connaughti hercegekkel képviselteti magát. Az arcokra már könnyebb mosolyt varázsolni, mint a királyi páréra. A jókedv mind nagyobb erővel tör fel, de amikor a kollégium elnöke, lord Chelmsford és az elől- járó, Sir Foster beszél, mély csönd van a te- remben. S a csönd még mélyebb lesz, mikor biborvörös köpenyben előlép a dobogón az az ember, aki józan szavával, negyven éven át gyakran terelte helyes utra az angol királysá- got. Lord Balfourt, a filozófust és egyetemi ta- nárt, 79 éves létre fizikailag is hatalmas egyéniséget csodáló és tisztelő szemek figyel- lik. A 79 éves óriás néhány felbukkant gondo- latából kristálytisza logikájú beszédet épít föl. Beszéde hazafias, egyszerű, természetes és az angolsság gondtalanság csillan ki itt-ott belőle jókedvűen. Néhány perc mulva előveszi az óráját s úgy találja, hogy már eleget be- szélt s egy mondattal befejezi mondókáját. Utána már nem nagyon figyelnek a szóno- kokra. Mindenki a nagy eseményt várja.

„A nagy esemény” a külföldi kiküldöttek bemutatkozása s ezzel egybekötve kicsufolá- suk másfél órán keresztül. Erre a nagy ese- ményre még az oxfordisták is fölutaztak Lon- donba, s hagyományos fekete cilinderekben, fe- kete ruhában és fekete kravátliban, A Har- row-isták is megjelentek szalmakalappal, fe- kete kabátban és bő, világos nadrágban. Ter- mézetesen egyiknek szemekalapjáról sem

hiányzott az egyetem színeit viselő széles sza- lag. Mikor már mindenki együtt volt, kezdő- dött a páratlan komédia, melyet csak az angol egyetemeken lehet látni s ott is csak a száz- éves centennáriumon. A volt külföldi tanítvá- nyok küldötteinek egyenként fel kell menni a dobogóra, meghajolni a közönség előtt, a megbízó leveleiket az elnökek átadni. Sőt ez- előtt még a királyi fenségek előtt is meg kel- lett hajolniok. S ez volt a páratlan kabaré. Egy stentori hangú diák jelentette be előre minden egyes küldött nevét s az idegen neve- ket olyan angolos hangsúllyal ejtette ki, hogy már az első névnel kirobbant a nevetés.

Azután jöttek a megzavarodott külföldi vendégek, akik az egészről nem értettek sem- mit, csettettek-botlottak a nevéket bejelentő diáktól a királyi család tagjai elé, onnan halá- los zavarban odaestek a magiszter elé. Min- den félszeg mozdulatra homeri kacajjal felelt a diáksereg s ha nem értették, miért tapsolják meg őket, igyekeztek még jobban zavarba hozni őket. S nemcsak esetlenségükön mulat- tak, hanem az öltözetükön is. Kinevették, ha véletlenül ügyetlen mozdulattal hajoltak meg, ha véletlenül egy altiszthez beszéltek a rektor helyett. Másfél órán át az előkelő hölgytársá- ság, a diákok gurultak a nevetéstől, a külföldi bemutatkozások alatt. Aki a delegátusok kö- zül ismerte ezt a szokást, az kissé kelletlen arccal ugyan, de mindent eltűrt. Aki pedig nem tudott semmiről, az féldrülten került le a dobogóról, mert ép úgy nem tudta megérteni, hogy mit nevettek társain, vagy mit nevetnek ő rajta. Ezt a „fun“-t azonban nem engedné el egy collega sem, ha ilyen alkalom van rá. A rektor maga is elősegíti a kabarét, a helység- neveket kifordítva mondja be, igyekszik a vendégeit minél unevetségesebbé tenni s más- fél órai gurulás után az ünnepély véget ér. A külföldiek szédülten, fejfájással mennek el, az angol diák s a közönség pedig remekül mulatott.

zom azonban, hogy ez csak az én egyéni meggyőződésem — hogy a magyarság észéről a jövőben követendő taktikai irányelv csakis a mindenkorl kormányval való választási együttműködés lehet. Aki ezt a tegnapi választás szomorú tanulságai után sem látja be, az nem figyelni nyitott szemmel a körülötte zajló eseményeket.

Striegl József

az arad megyei német párt elnöke így nyilatkozott:

— A vármegye kisebbségi szavazóival teljes mértékben meg vagyok elégedve, a választások eredményeivel azonban nem. Mert élesen kell disztingválni a kisebbségi szavazók meg nem nyilatkozott akarata és a választás kimutatott eredménye között. Ugy a német, mint a magyar választók megtették azt, amit tőlük vártunk és igazán nem rajtuk mulott, hogy az eredmény még markánsabb kifejezője nem lett a megye nemzetiségi erőviszonyainak. Így is csaknem tizenegyszer szavazat esett a kisebbségi listára, ami ilyen körülmények között értékes teljesítmény és bátor megnyilatkozása a kisebbségi szellemnek. Bizonyosra veszem, hogy a vasárnapi szenátorválasztáson a szavazóinkba vetett hitünk még csak erősödni fog.

Elalszik a villany...

Kis kép a nagy választásból.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i szerkesztőségétől.) Még sohasem fordult elő Romániában, hogy ne az a párt győzzön a választásokon, amely párt a választásokat levezeti... Marghiloman, a nagy román politikus írta ezeket a sorokat a nemrégiben megjelent emlékirataiban. Mi idáig csupán négy románial választást éltünk át, de az eddigi tapasztalataink szerint igazat kell adnunk Marghilománnak. Itt Romániában ma már valóságos szakértői vannak a választási technikának és ahogy a magyar világban voltak elismerten nagyszerű kortesek, úgy itt is vannak emberek, akik a választási törvény utvesztőiben és a választási tréfák kitalálásában valósággal hírnévre tettek szert.

A szigorú törvény és annak kibuvól.

A választási törvény úgy intézkedik, hogy a szavazó a „votát” pecsételt szavazó jegyet bedobja egy lezárt és lepecsételt urnába, az elnök és az összes pártok képviselőinek jelenlétében. Azt a termet, melyben az urna van, egy pillanatra sem szabad őrizet nélkül hagyni és legkésőbbben éjjel tizenkét órakor, amikor a szavazás befejeződött, az elnök az ellenőrző közegekkel együtt — tehát az ellenzéki pártok képviselőinek jelenlétében — összeszámolja a benyújtott szavazatokat. A törvény annyira gondosan előírta a szavazás lefolytatását, hogy nem igen van mód arra, hogy valami kibuvót lehessen találni a paragrafusok között, azonban a törvény nem számolt a választási technika „szakértőivel”. Lássuk, hogy milyen módokat alkalmazhat a szakértő ur.

Elalszik a villany.

Javában folyik a szavazás és a szavazók még mindig nagy tömegekben jelentkeznek a késői esti órák dacára. A szakértő komoran összehuzott szemekkel jár fel és alá, a kapu előtt ácsorgók hangulatából látja, hogy nagyon kevés kilátás van a győzelemre. Mit lehet ilyenkor tenni?

Hirtelen kialszik a villany. Az első pillanatban mindenki ösztönszerűleg megijed és néhány perc telik el, míg a sötét teremben egynéhányan gyufát gyújtanak. Az elnök azonnal intézkedik, hogy lámpát vagy gyertyát kerítsenek elő. De ebben a pillanatban már újra kigyull a villany.

Biztosan valami kis üzemzavar volt a központban. És a szavazás folyik tovább...

Ki tudná megmondani, hogy mi történt abban a pillanatban, amikor elsötétült a terem. Egyedül a választási szakértő, aki már előre kiszámította a pillanatot és számolt az első zavarral és a keletkezett tumultusban annyi szavazójegyet lők be az urnába, mely aztán meghozza a kívánt eredményt.

A liberálisok hatvan százalékos győzelme.

A hivatalos híradások szerint a liberálist párt nagy diadalt aratott. A mandátumok nyolcvan százaléka jut a liberális pártnak. Választási eredmények az erdélyi megyékben. — A székely megyék nagy meglepetést hoztak. — Belügyminiszteri jelentés a választásokról.

Miért győzött a liberálist párt?

(Az Aradi Közlöny tudósítójától.) Ma reggelre az egész országban befejeződtek a képviselőválasztások, az eredmények tulnyomó része is nyilvánosságra került, elenyészőn csekély azoknak a megyéknek a száma, ahol a déli örákig még nem állapították meg a végleges eredményeket. Annyi kétségtelenül megállapítható és ez kitűnik az eddig kiadott hivatalos jelentésekből is, hogy az országban a liberálist párt jelentős győzelmet aratott. Különösen a régi királyságban volt a jelentések szerint nagy a liberális győzelem. A hivatalos jelentések nyomán megállapítható, hogy a liberális párt győzelme az országban átlagosan hatvan százalékra tehető s így a választójogi törvény értelmében a liberális párt az összes mandátumok közel nyolcvan százalékának válik boldog birtokosává. A választásokról beérkezett és kiadott hivatalos jelentések azonban van egy másik érdekessége is s ez az, hogy a tegnapi választás során a kisebbségi lista a szinmagyar megyékben is megdöbbentően kevés szavazatot kapott. Szinte elképzelni sem lehet, hogy ott, ahol a lakosságnak majdnem százszázaléka magyar, a magyar lista alig párezer szavazattal szerepeljen. Ezeknek az eredményeknek láttán csak egy következtetést vonhatunk le és pedig azt, hogy a székely megyék választópol-

gáinak ilyen körülmények között nem igen állott módjukban, hogy az urnák elé járuljanak s ott meggyőződésüket szabadon nyilváníthassák. E pillanatban még, dacára a sok betutott jelentésnek, nem tudjuk, hogy hivatalosan mi a választás összeredménye, ez majd csak a végső összegezés során fog kitűnni. De bármi legyen is, az elkövetkezendő parlament ciklus alatt kisebbségünk csak igen kevés képviselővel fog rendelkezni, olyanokkal legnagyobb részben, akik a Magyar Párt által kiátkozottan, valamelyik román politikai párt listáján kerülnek be a képviselőházba. Hogy ennek mi lesz a következménye, az szinte beláthatatlan. Bernády György szerint „mincs feltámadás”, mi azonban nem hisszük ezt. Hiszünk azonban azt, hogy sem a román pártok egymás közötti viaskodása, sem pedig a magyar képviselők kimaradása nem ölheti meg egy nemzetnek az életét. Parlament képviselő nélkül, vagy kis számú parlament képviselővel is meg lesz a kétfélmillió erdélyi magyarság, meg lesznek céljai, vágyai: ragaszkodása nyelvéhez, kulturájához, emberi jogaihoz.

A tegnapi választás eddig nyilvánosságra került részletes eredményeiről — Arad- és Temes megye eredményeit külön cikkben olvashatók — bucuresti-i tudósítónk az alábbi telefontudósításban számol be:

Izgult a főváros népe.

A csütörtöki kamarai választás különös élményeket jelentett Bucuresti népének. A közvélemény már előre ösztönszerűen megérzte, hogy ez a választás nem olyan, mint a többi s a kedélyeket lényegesen fűtötte az a tudat, hogy most valóban történelmi pillanatoknak asszisztálhatnak. A főváros összes szavazókerületeiben reggel hét órakor indultak meg a szavazások és rendez menetben, minden különösebb zavaró momentum nélkül következett el a záróra is. Az általános szimpátia a liberális lista mellett nyilatkozott meg s az utcákon egész napon át ezer és ezer ember élte a királyt és a kormányt. Különösen Bratianu lonel volt népszerű, akinek autóját minden sarkon híveinek sokasága fogta körül.

A bucuresti-i központi választási iroda az érdeklődés kereszttüzében.

A központi választási bizottság kilenc szobából álló irodája körül volt egész napon át a legnagyobb élénkség. Ide futottak be ugyanis az ország minden részéből érkező jelentések s a táviratok százaát autókon, motorbiciklikon és kocsikon kézbesítették. A rengeteg jelöltön kívül magasabbrangu államhivatalnokok és a választók százaai jöttek érdeklődni egész napon át a vidék hangulata iránt. Tagadhatatlan, hogy mindegyikük szemében valamilyen aggodalom kifejezése ült, azonban minden rémlátás eltűnt, amikor estefelé ezer és ezer jelentés számolt be az ország minden részéből: nagy liberális győzelem várható Brailában, Romaniban, Buzeuban, Chisinauban, Galatiban, Caracaliban a liberálisok, Jasiban Cuza, Vlaszaban, Bazargicban, Marasestiben, Calarasiban és Romanatiban a nemzeti parasztpártiak vezetnek, — szóltak a jelentések. Az ország egyes részein előfordult incidensekről is sűrűn jöttek jelentések, ezek azonban már nem hatottak a tömeg kedélyhangulatára, amely a kora reggeli órákig mint szoros gyűrű fogta körül a miniszterelnöki palotát és lesték a végső eredményeket. Bucurestiben tegnap mindenki úgy viselkedett, mintha valamelyik párt jelöltje lett volna, s most minden tőle függ és magatartásán mulik. Nem érdektelen az sem, hogy az esélyekre nagy fogadások történtek

s természetesen azok nyertek, akik a liberális-párt győzelmére esküdtek.

Ellenzéki listák abszolút győzelme.

Reggel öt óráig különben a következő jelentések érkeztek be a belügyminiszteriumhoz:

A régi királyságban a kormány a szavazatok 70—80, Erdélyben 30—40, Bessarabiában 60—70, Bucovinában 50—55 százalékát kapta. Az eddigi eredmények alapján

a Iorga-párt, a néppárt, a szociálisták, kommunisták és a keresztény liga nem kapták meg a szavazatok két százalékát sem és így nem jutnak be

a parlamentbe. A kormány az országban átlagosan az összes szavazatok 60—65 százalékát nyerte el. Az ellenzék vezérei közül bejutottak már eddig is Maniu Alba-Iulian, Mihailache Muscelben, Ramnicul Saratban és Prahovában, Vaida Sándor Clujmegyében, Vlad Aurel Sibiumegyében, Potarca Doljban, Cantacuzino Misu Jalomitaban, Ion Lupescu Ramnicul-Saratban, Macarescu Piatra-Neamiban, Lapedatu Constantaban, Stere Sorocaban és Cetatea-Alban, Dobrescu Aurel és Stoichita Fagarason, Metianu Hotinban és Livazeanu Ramnicul-Valceaban. A teljes kormánypárti lista győzött Barlad, Durostor, Mehedinti, Roman és Romanati megyékben. A nemzeti-parasztpárt abszolút többséget kapott Cluj, Szilagy, Satmar, Samos, Hunyad, Krassó-megyékben, relativ többséget Timis, Fagaras, Sibiu és Kisküküllő megyékben.

Részletes eredmények az egyes megyékből:

Caliacramegye: Liberális-párt 31.149; nemzeti-parasztpárt 14.622, néppárt 1491.

Doljmege: Liberális-párt 20.197, nemzeti-parasztpárt 7000, Iorga-párt 789, néppárt 506, szociálisták 130, keresztény liga 317, munkásblokk 135.

Dorohomegye: Liberális-párt 9200, néppárt 700, keresztény liga 1800, nemzeti-parasztpárt 3200.

Vlascamegye: Liberális-párt 29.230, nemzeti-parasztpárt 2180, néppárt 195, keresztény liga 249.

Mehedinti megye: A szavazatokat még nem számolták teljesen össze, eddig a liberális-párt 15.143, nemzeti-parasztpárt 1175, néppárt 305, keresztény liga 377, munkásblokk 356 és a Iorga-párt 82 szavazatot kaptak. A

esti órákban érkezett jelentések szerint a végső eredmény a következő: Liberális-párt 47.107, nemzeti-parasztpárt 4056, lorga-párt 1227, néppárt 706, keresztény liga 955, szociálisták 472.

Iasi-megye: Liberális-párt 12.988, nemzeti-parasztpárt 2920, keresztény liga 1888, szociálisták 1080, néppárt 877, munkások 802. Az eredmény még néhány körzetből hiányzik.

Olt megye: Liberális-párt 30.769, nemzeti-parasztpárt 97, néppárt 29.

Prahovamegye: Liberálisok 40.581, nemzeti-parasztpárt 9093, néppárt 593, lorga-párt 1522, keresztény liga 1231, szociálisták 371.

Arges megye: Liberális-párt 39.986, nemzeti-parasztpárt 2362, néppárt 208.

Romanatmegye: Liberális-párt 41.104, nemzeti-parasztpárt 3543, néppárt 334.

Ramnicul-Valceamegye: Liberális-párt 36.646, nemzeti-parasztpárt 4342, néppárt 203.

Teleorman-megye: Liberális-párt 40.600, nemzeti-parasztpárt 3165, néppárt 874, lorga-párt 962.

Dambovitamegye: Liberális-párt 27.995, nemzeti-parasztpárt 1291, lorga-párt 894, keresztény liga 757, néppárt 431, szociálisták 64.

Tecucimegye: Liberális-párt 15.410, néppárt 1740, lorga-párt 243, néppárt 175.

Covurluimegye: Liberális-párt 14.843, nemzeti-parasztpárt 8552, lorga-párt 2060, keresztény liga 684, néppárt 333, munkások 328, szociálisták 375.

Constantamegye: Liberális-párt 15.685, nemzeti-parasztpárt 7600, keresztény liga 337, néppárt 751, lorga-párt 797, munkások 374.

Putnamegye: Liberális-párt 29.736, nemzeti-parasztpárt 1430, néppárt 247, lorga-párt 456, munkások 236, szociálisták 80.

Brailamegye: Liberális-párt 19.554, nemzeti-parasztpárt 4159, néppárt 447, lorga-párt 442, keresztény liga 727, szociálisták 823.

Tulceamegye: Liberális-párt 14.912, nemzeti-parasztpárt 5836, néppárt 625, keresztény liga 485, munkások 213.

Durostornomegye: Liberális-párt 15.449, nemzeti-parasztpárt 516, néppárt 1383, munkások 109.

Piatra-Neamtmege: Liberális-párt 4891, nemzeti-parasztpárt 2657, néppárt 119, keresztény liga 1020, munkások 146.

Radautimegye: Liberális-párt 15.422, kisebbségi blokk 1883, nemzeti-parasztpárt 4457, keresztény liga 2121, szociálisták 902, néppárt 180.

Bacumege: Liberális-párt 32.641, keresztény liga 1355, nemzeti-parasztpárt 494, néppárt 700.

Falciamegye: Liberális-párt 7764, nemzeti-parasztpárt 337.

Sorocamegye: Liberális-párt 7798, nemzeti-parasztpárt 1390.

Hotinmege: Liberális-párt 42.150, nemzeti-parasztpárt 5180.

Cahulmege: Liberális-párt 21.450, nemzeti-parasztpárt 336.

Celatea-Albamegye: Liberális-párt 17.552, nemzeti-parasztpárt 1260, néppárt 206, kisebbségi blokk (németek) 599.

Izmailmege: Liberális-párt 7892, nemzeti-parasztpárt 615.

Botosanomegye: Liberális-párt 18.371, nemzeti-parasztpárt 8578.

Brailamegye: Liberális-párt 22.677, nemzeti-parasztpárt 15.026.

Caliacramegye: Liberális-párt 17.821, nemzeti-parasztpárt 336.

Tighinamegye: Liberális-párt 32.329, nemzeti-parasztpárt 8006.

Tutovamegye: Liberális-párt 22.016, nemzeti-parasztpárt 683.

Campolungmege: Liberális-párt 11.576, nemzeti-parasztpárt 1157.

Buzeumege: Liberális-párt 45.194, nemzeti-parasztpárt 2833.

Lapusnamegye: Liberális-párt 44.440, nemzeti-parasztpárt 2545.

Csernovitzmege: Liberális-párt 19.011, nemzeti-parasztpárt 3685, kisebbségi blokk 2168, szociálisták 13.443.

Az erdélyi megyék eredményei.

Biharmegye: Liberális-párt 29.776, nemzeti-parasztpárt 19.193, kisebbségi blokk 8595, dolgozók blokkja 5149, szociálisták 2201.

Mármasom megye: Liberális-párt 10.130, nemzeti-parasztpárt 6166, néppárt 95, szociálisták 119.

Háromszék megye: Liberális-párt 12.129, nemzeti-parasztpárt 1671, kisebbségi blokk 3229.

Udvarhely megye: Liberális-párt 17.082, nemzeti-parasztpárt 1314, kisebbségi blokk 2750, szociálisták 195.

Brasov megye: Liberális-párt 8362, nemzeti-parasztpárt 6541, kisebbségi blokk 5108, néppárt 190, dolgozók blokkja 367, szociálisták 166.

Sibiu megye: Liberális-párt 6099, nemzeti-parasztpárt 15.644, kisebbségi blokk 10.143.

Nagyvárad megye: Liberális-párt 13.191, nemzeti-parasztpárt 5575, kisebbségi blokk 11.192.

Cluj megye: Liberális-párt 8570, nemzeti-parasztpárt 24.053, kisebbségi blokk 7220, szociáldemokraták 968, dolgozók blokkja 1110, néppárt 618.

Szilágy megye: Liberális-párt 10.289, nemzeti-parasztpárt 27.961, kisebbségi blokk 12.579, dolgozók blokkja 2377, néppárt 710.

Máróstorodamegye: Liberális-párt 20.200, kisebbségi blokk 6100, nemzeti-parasztpárt 10.500, néppárt 1562, dolgozók blokkja 180.

Duca belügyminiszter a választás lefolyásáról.

Duca belügyminiszter ma este kijelentette a Rador tudósítójának, hogy a kamarai választások jelentékenyebb incidensek nélkül folytak le. Sajnálatos, hogy Besszarabiában a cuzisták az egyik szavazó helyiségben botrányt provokáltak, úgy, hogy a katonaságnak kellett beavatkozni, mire a választást két órára felfüggesztették, azután a rend helyre állt. Graiovában egy Jorgapárti revolverrel rálőtt egy parasztpártira, a golyó azonban egy liberális választót sebesített meg a lábán. Ezeket az incidenseket kivül semmiféle komolyabb esemény nem történt. A kormány túlyom többséget kapott a régi királyságban és Besszarabiában egy részében, a nemzeti-parasztpárt pedig az erdélyi megyék többségében szerezte meg a győzelmet, utánuk azonban itt is a liberálisok következnek. Bucurestiben ugyancsak a kormányé a többség kis különbséggel a nemzeti-parasztpárt előtt. Lupunak a nemzeti-parasztpártból való kilépése a régi szavazatoknak, majdnem a felét elhozta a liberális-párt részére, az Unieua Evreilor kartellje is rendkívül jelentékeny szavazatmennyiséget szállított a kormánynak. Az Argetoianuval kötött választási megegyezés különösen az Olt vidéki megyékben jelentett sok szavazatot. Ezek után kétséges, hogy a Jorgapárt, a keresztényliga és a néppárt elérke a

Szamos megye: Liberális-párt 5622, nemzeti-parasztpárt 24.036, kisebbségi blokk 3899, néppárt 926, szociáldemokraták 252.

Alba-Iuliamegye: Liberális-párt 9356, nemzeti-parasztpárt 20.602, a többiek együttesen 4000.

Fogaras megye: Liberális-párt 2799, nemzeti-parasztpárt 3962, kisebbségi blokk 2122, néppárt 95.

Kisküküllő megye: Liberális-párt 7737, kisebbségi blokk 7797, nemzeti-parasztpárt 2337, szociálisták 754, néppárt 505.

Naszód megye: Liberális-párt 12.762, nemzeti-parasztpárt 15.615.

Szatmármegye: 7700 nemzeti-parasztpárti szavazattal szemben 3000 liberális szavazat áll. A kisebbségi blokk szavazatai ismeretlenek.

Severin megye: Liberális-párt 12.636, nemzeti-parasztpárt 28.496, kisebbségi blokk 3634, szociáldemokrata 976, dolgozók blokkja 832, néppárt 665, keresztény liga 686.

Krassó megye: Az eddigi hírek szerint a liberális-párt és a nemzeti-parasztpárt körülbelül egyforma szavazatokat ért el, egyenként 13-14.000 szavazatot.

Az erdélyi megyék közül csupán Csik- és Hunyadmegye eredményei ismeretlenek.

törvényben előírt két százalékot, hogy bejuszanak a parlamentbe.

Miért győzött a liberális-párt?

A Viitorul a kormány nagy választási sikerét kommentálva, kifejezi, hogy az ellenzék a vereséget a kormány pressziójának fogja bizonyára tulajdonítani. Ezzel szemben a valóság az, hogy a liberálisok jól vannak szervezve és a legutóbbi éveket propagandára használták, fel épen azokban a megyékben, ahol most többséget kaptak. A parasztpárt regábeli vereségének az a magyarázata, hogy Lupu, Argetoianu és Stelian Popescu kiléptek a pártból. Vannak egész megyék, amelyek Lupu iránti szimpátiából voltak eddig a parasztpárt hívei. A liberálisok győzelmének további okai a zsidó szavazatok jelentékeny száma. A zsidóság ugyanis eddig rendszerint a parasztpárt szavazott, most azonban a liberálisokkal haladt együtt. Pártatlanul szemlélve el kell ismerni — írja a Viitorul. — hogy a választások a rend atmoszférájában folytak le: terror nélkül, erőszakos eszközök igénybevétele nélkül, erőszakos eszközök igénybevétele nélkül, erőszakos eszközök igénybevétele nélkül. Könnyen megindítható Jorgaék és Cuzák veresége is azaz, hogy túlságosan kevés megyékben állítottak fel jelöltet. A lorga-párt 71 megye közül csak 25-öt képviselt, a cuzisták szavazatai pedig két részre oszlottak.

Folyik a vizsgálat Boneu Vazul ellen.

Hétfőn kezdődnek a kihallgatások a volt aradmegyei prefektus elleni vádak ügyében.

(Arad, július 8.) Beszámoltunk arról, hogy néhány nappal ezelőtt Aradra érkezett Butoiu vezérfelügyelő, hogy vizsgálatot vezessen le Boneu Vazul volt megyei prefektus ellen, miután a volt prefektus ellen számos feljelentés érkezett a belügyminisztériumba arról, hogy nem megfelelően adminisztrálta a megyét. A vezérfelügyelő megkezdte a vizsgálatot, azonban a választási előkészületek és a választás miatt halasztást nyert a vizsgálat.

miután a megyei közigazgatás egész apparátusa jelenleg a választásokkal van elfoglalva. A vizsgálat ügye így a választások utánra marad és — értesülésünk szerint — a vezérfelügyelő egyelőre csak az akták tanulmányozására szorítkozott és a kihallgatásokat csak hétfőtől kezdve eszközli. Hivatalos helyről kapott információink szerint állítólag már eddig is több terhelő adat merült fel a volt prefektus ellen.

Művészet.

Az Andrassy-utli színház első napj műsora, amelyet szombaton mutat be a nyári színházban a művészi együttes, városzerte felcsigázta az érdeklődést. A színházi pénztárnál tömegesen jegyeztetik elő magukat azok, akik az Andrassy-utli színház előadásaira biztosítani akarják ülőhelyeiket. Ez a nagy érdeklődés elsősorban Dajbukát Ilonának, a magyar parasztagonyok csodálatosan közvetlen személyesítőjének szól. De szól még egyszerű partnerének, Bársony Istvánnak is, akinek karakterisztikus magyar alakjai veteked-

nek Rózsahegy Kálmán és néhai Boldizsár Andor törölmetszett figuráival. Kóváry Gyula és Herczegh Jenő kacagtató párjelenetel, Kurucz János szívhez szóló magyar nótái, Halász Anna magánélete, Csiky Viola táncai, kiemelkedő részei a magas színvonalon álló műsornak, amelyet nagyszerű magánéletek, aktuális kuplék és szellemes konferánssok tarkítanak és tesznek élvezetessé.

FEKETE és togethof lüster 150 omtr. széles selyemfőnyű férfi kabát 490.— Lej

Vándor divatruház
Str. METIANU

Kik lesznek Arad képviselői?

Hogyan osztják szét a mandátumokat? — Hány mandátum jut a liberálisoknak? — Pártkombinációk az aradmegyei mandátumok elosztásáról.

(Arad, július 8.) A képviselőválasztások lezajlása után ma mindenkit az érdekel, hogy melyik párt mennyi mandátumot kaphat a leadott szavazatok eredményeképpen. Erre az új választási törvény ad felvilágosítást. Eszerint a választási irodáknak megyénként összegezték szavazataiból egy központi bizottság kiszámítja, hogy hány szavazatot adtak le az egész országban. Ha valamelyik párt megkapta a szavazatoknak legalább 40 százalékát, akkor ezt többségi pártnak minősítik, a többiek pedig kisebbségi pártok. Először azokat a megyéket választja ki a bizottság, amelyekben valamelyik kisebbségi párt abszolút többséget kapott, azaz legalább 50 százalékát a szavazatoknak. Ha pl. valamely kisebbségi párt valamelyik megyében elérte a szavazatok 50 százalékát, akkor ottani jelöltjeinek 60 százaléka minden további nélkül bejut a parlamentbe.

Az ország összes mandátumainak szánából, tehát 387-ből előbb levonják a megyei abszolút többség által nyert mandátumok számát és az ezután fennmaradt mandátumokat pedig felosztják — egy kulcs szerint — a többi pártok között. A többséginek minősített párt megkapja a fenn maradt összes mandátumok 50 százalékát, a másik feléből pedig aztán már a megkapott százalékarány szerint részesülnek a pártok. Így egy 40 százalékos többségi párt végeredményben az összmandátumok 70 százalékát kapja, egy 50 százalékos a mandátumok 75 százalékát, egy 60 százalékos pedig 80 százalékot. Ha nincs többségi párt, úgy a szavazatok arányában történik a felosztás. Hogy egy párt mandátumhoz jusson, országos viszonylatban legalább a szavazatok 2 százalékára van szüksége.

Ha az aradmegyei eredmény szerint osztanak fel a mandátumokat.

A mandátumok pontos elosztódását ma még távolról sem lehet kombinálni. Ha például Arad megyében az itt leadott szavazatok arányában osztanak fel a mandátumokat, úgy a liberális párt kerekaszámban 30.000 szavazata szerint 6 mandátumot kapna, a nemzeti parasztpárt 24.000 szavazata szerint kettőt, a kisebbségi blokk pedig 11.000 szavazata révén egyet. Ebben az esetben Arad megye a következő képviselőket küldené a kamarába: Vaitoianu Arthur tábornok, dr. Groza János, dr. Lázár Sándor, dr. Xenii Constantin, dr. Ursu János, Episcopescu Miklós, Pop-Csicsó István, dr. Hotoran Victor és dr. Jakabffy Elemér. Ez a kombináció persze nem igen válsósul meg, hiszen az országos összeszámlálás révén valószínűleg más lesz a mandátumok felosztási aránya.

A pártok kombinációi az aradmegyei mandátumfelosztásra.

Az aradmegyei képviselői mandátumok felosztása iránti kombinációk és tippelések természetesen hatalmukba ejtették az aradi pártokat is, főleg azokat, amelyek a kapott szavazatok eredményeként az első három helyre jutottak be. A szenátorválasztásra való buzgó készülődés mellett ez most az aradi kis és nagy politikusok kedvenc témája és mindenütt arról beszélnek a pártkörökben, hogy ki lesz hát tulajdonképpen Arad megyében képviselő. Dr. Ispravnic Sever, a liberálisok aradmegyei községi tanács-szenátorjelöltje a következőket mondotta munkatársunknak a prefektúrán, ahol ő is a szenátorválasztást előkészítő értekezleten vett részt.

Tekintettel arra, hogy Arad megyében is 47 százalékos (?) többséget értünk el, csaknem biztosra vehető, hogy a liberális lista jelöltjei egytől-egyig bejutnak a kamarába, vagy is Arad megyében csak liberális kap mandátumot. Lehet, hogy az országos összeszámlálás alapján ez valami csekély változást szenved, de akkor is legfeljebb arról lehet szó, hogy egy mandátumot más párt kap. Liberális kom-

bináció szerint tehát Arad megye képviselőinek névsora így festene: Vaitoianu Arthur, dr. Groza János, dr. Lázár Sándor, dr. Xenii Constantin, dr. Ursu János, Episcopescu Miklós, Plesu György, dr. Iancu Adam és Verisan Romulus, esetleg helvette Pop-Csicsó István.

Az aradi nemzeti-parasztpárt körében, mint azt előttünk egyik vezető egyéniségük kifejtette: Arad megyében egy mandátumra számítanak, de azt biztosra is veszik. A párt körében különben nagy elkeseredettség uralkodik a választási százalékok miatt, amelyek a legbiztosabb helyeken ütötték el a többségtől a nemzeti-parasztpártot. A párt kombinációja szerint Arad megyét a márt fentebb felsorolt 8 liberális jelölt képviselője és közülük Pop-Csicsó István nemzeti párti.

Nagy a lehangoltság a kisebbségi blokk körében is, mivel most már a nyilvánosságra kerültek azok a „rendszerabályok“, amik a falvakban a legérthetlenebb eredményeket produkálták. Beszélünk a magyar párt aradi tagozatának alelnökével, dr. Széll Lajossal, aki a következőket mondotta:

— Nehéz ma még kombinálni is. Bizonyos, hogy Arad megyében legalább 15-16.000 szavazatra számítottunk, amely esemben biztosan sikerült volna legalább a listavezetőknek bejutni a kamarába. Azonban így sincs veszve minden remény és lehetséges, hogy az országos összeszámlálás eredménye alapján Arad megyének lesz egy kisebbségi képviselője is.

A kisebbségi blokk köréből származó kombinációk szerint tehát az aradmegyei képviselők a következők lennének: Vaitoianu Artur, dr. Groza János, dr. Lázár Sándor, dr. Xenii Constantin, dr.

Ursu János, Episcopescu Miklós, Plesu György, Pop-Csicsó István és dr. Jakabffy Elemér.

Kombinációk az országos eredményre.

A pártmunkák agya igen finom és fogékony műszer az ilyen időkben, nem csoda tehát, ha az aradmegyei tervezetések mellett hely jut azoknak a kombinációknak is, amelyek az országos mandátumelosztásra vonatkoznak. A liberális párt az eddig tudottak szerint megkapta az összes szavazatok 60 százalékát, vagyis mint többségi párt kapnak mindjárt 193 mandátumot. A fennmaradt 193 mandátumot fel kell osztani a többségi és kisebbségi pártok között százalékarány szerint. A szavazatok aránya országosan körülbelül a következő:

Liberálisok	60 százalék.
Nemzeti-parasztpárt	25 „
Kisebbségi blokk	10 „
Cuza-párt	3 „
Munkásblokk	2 „
Összesen	100 százalék.

Így tehát a felosztás a következő lenne: A liberálisok kapnának még 116 mandátumot, a nemzeti-parasztpártnak jutna 48 mandátum, a kisebbségi blokknak 19, a cuzistáknak 6, a munkásblokknak pedig 4 mandátum. Vagyis az ország mandátumai így osztanak meg véglegesen: Liberális párt 309, nemzeti-parasztpárt 48, kisebbségi blokk 19, Cuza 6, munkásblokk 4. Összesen 387.

Lehet, hogy másképp alakul a helyzet és a kisebbségi blokk csupán 10-15 mandátumot kap, mivel — mint hírlik — a Székelyföldön egyszerűen nem engedték lezavazni a falvakat és így sokkal kevesebb az ottani szavazatok száma, mint amennyit reméltek. De 10-12 képviselőre így is számíthatunk. A kisebbségi blokk ugyanis az eddig ismert eredmények szerint elérte az összes szavazatok 10 %-át és alig hihető, hogy későbbi eredmények tulságosan megrontanák ezt az arányszámot.

Parlamentáris kormányt akar Bratianu.

Elejtette a nemzeti kormány eszméjét — „Felmorzsolni a kisebbségi erőket“

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A választásokkal járó izgalmak következtében az emberek és a sajtó különféle kombinációkat és értesüléseket fogadtak el késpénz gyanánt, amelyeket aztán még jobban kiszűszve a saját szájuk ize szerint adták tovább. Egy ilyen izgalomszülte értesülése volt a Cuvantulnak az is, — miut már mára ki is került — hogy Bratianu Ionel még ezen a héten mindenáron keresztül fogja vinni a kollaborációt a nemzeti-parasztpárttal, miután erre — írta tegnap a lap — ígéretet tett a királynak. Bár a lap ma nem cáfolja meg teljes egészében tegnapi értesülését, mindazonáltal meg jegyzi, hogy a dolgokat most már sokkal mérsékeltbben kell tekinteni és megítélni annál is inkább, mert hiszen a kormánypárt ugyszóiván megsemmisítő győzelmet aratott, tehát Bratianu Ionel bebizonyította, hogy immáron ezek után nem feltétlenül szükséges, hogy az ország élére nemzeti-kormány kerüljön. „Parlamentáris kormány“ ez most a jelszó, de a parlament alatt az értendő, hogy a padsorokba ezuttal nyolovan százalékban liberális képviselők fognak ülni.

Érdekes azonban a Cuvantulnak az az állítólagosan megbízható értesülése, amely szerint Bratianu Ionel szándékosan hagyta a nemzeti-parasztpártiakat győzni Erdélyben. Vagy a lap értesült rosszul, vagy a terv nem sikerült, visoznt annyi tény, hogy Erdélyben is a kormány győzött. Azonban, hogy mégis miért lett volna szükség pártpolitika szempontjából arra, hogy Erdélyben a nemzeti-parasztpárt győzzön, arra azt a megjegyzést teszi a lap, hogy ezáltal a kormány kivédhetett volna

minden olyan későbbi támadást, ami a korminden olyan későbbi támadást, ami a korérhette volna, egyszersmind pedig bebizonyítást nyert volna az is, hogy a nemzetipárt a parasztpárttal történt fuziója dacára is csak erdélyi párt maradt, tehát az államvezetés szempontjából egyáltalán nem tekinthető jelentős és komoly tényezőnek. Kétségtelen tehát, hogy ezzel a körülménnyel máris megoldást nyert a politika súlyos helyzete. Most már ugyanis nem lesz szükség kollaborációkra és békéltető tárgyalásokra. Pártkormány marad, amely talán kiveti magából a nem-liberális minisztereket is s ezzel minden vonalon megerősödik Bratianu Ionel és híveinek helyzete, akik azonban a Viitorul szerint ezt az erőt elsősorban az ország konszolidálásának és a pénzügyi helyzet helyreállításának érdekében fogják felhasználni. De a Cuvantul ehhez még azt is hozzáfűzi, hogy az abszolút többségét a kormány egyszersmind arra is fel fogja használni, hogy a jövőt illetően minden biztosító lépést megtegyen, vagyis felmorzsolja a pártkisebbségi erőket, amelyek éles ellenzéki állásfoglalással végtére mégis csak kellemetlen ellenfelek lehetnek.

Prima batiszt-chiffon
80 cmtr. szélességben 49 L.
Vándor-nál

— Magyar zászló — Vilmos excsászár jachtján, Alexandriából jelentik: Az itteni magyar konzul, báró Manasse Alfonz megvásárolta és magyar lobogó alatt futtatja Vilmos excsászár fejedelmi pompájú Meteor nevű jachtját. Ezen a jachton fogadta a német excsászár 1912-ben Viktor Emánuel olasz királyt. Ez ma az egyetlen gőzhajó, amely magyar lobogó alatt fut.

H I R E K.

— A királyné jótékonyadománya. Isiből jelentik: Híott udvari miniszter ma hivatalilag közölte a moldoval metropolitával, hogy Mária királyné a jasi-i jótékonyadományok számára 500 ezer lejt adományozott. Őfelsége, aki nemrégiben résztvett a jasi-i növénytermelési kongresszuson, felette meg volt elégedve az ottani egyesületek munkájával és ezért legfelsőbb elismerését azaz kívánta dokumentálni, hogy magánbirtokából felmérték lejt az adományozás és ösztönözés céljaira.

— A szerb királyné átutazott Aradon. Ma délelőtt, 11 óra után öt perccel átutazott Aradon Mariora szerb királyné, aki Jimbolian keresztül jött Romániába és Simiaba utazik. A királyné szalonkocsija tizenöt percig időzött az állomáson és ez idő alatt a királyné nem hagyta el fülkáját.

— Aradi katonatisztek előléptetése. Bucurestiből jelentik: A hivatalos lap mai száma több ezer tiszt kinevezését, illetve előléptetést közöl. Eszerint többek között Őfelsége Parvulescu Oh. 10-es rosiori alezredesét ezredessé, Joanovici Romul 1-es lovashadosztálybeli és Bratianu C. 1-es rosiori őrnagyokat alezredessé, Oberovici S. Stefan 9-es csendőrezredbeli, Ionescu Oh. Gheorghe aradi 93-as gyalogezredbeli és Mitache A. Adam aradi 1-es rosiori kapitányokat őrnagyokká, Iancu Pavel, Pop Ioan, Ionescu Gh., St. Balcesti, Anghelici S. Nicolae 93-as főhadnagyokat kapitányokká, Pucanescu Ioachim Mihai 93-as, Chirita P. Constantia és Aldea S. Radu 1-es rosiori valamint Aranacu Jacob 1-es lovastüzérezredbeli hadnagyokat főhadnagyokká léptette elő.

— Hetven millió lejtbe került a választás. Bucurestiből jelentik: A bucuresti sajtó mai jelentése szerint a kormány 70 millió lejt vet fel a választás céljaira.

— Elárverezik az Averescu-kormány autóit. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter utasította a minisztertanácsot, hogy az Averescu-kormány alatt vásárolt autókat árvereztessék el.

— A volt minorita házfőnököt visszahelyezik Lugosra. Lugosról jelentik: Az elmúlt évben a lugosi minorita rendházban nagy változások történtek. Így Révai Kelemen házfőnök-plébánost Nagyányára, Széll József lelkészt Marosvásárhelyre helyezték. Révai helyébe D'Andrée Károly került Lugosra. Mint egyházi körökben hírlik, Révai Kelemen régi minőségében az ősszel visszatér Lugosra, minthogy D'Andrée csak a plébánosi tisztet tölti be.

— Halálozás. Id. Fias Jánosné ma reggel meghalt 57 éves korában. Temetése holnap délután fél 6 órakor lesz Suroitor (Zimándi) ucca 20. számú házból.

— Konstantinápoly ünnepi Kemál pasát. Angorából jelentik: Az Est tudósítója részt vett azon az ünnepségen, amelyet a Konstantinápolyt első ízben meglátogató Kemál pasa bevonulásával kapcsolatban rendeztek. Tudósítása szerint a detronizált főváros hallatlan ünnepségekkel fogadta Kemál pasát. Az egész város csupa vörös lobogó volt, a tornyok, erkélyek és minaretek szőnyegekkel és girlandokkal voltak feldíszítve. A sztrájk, Kemál szállásig, teljesen betiltak. A bevonalást két millió ember nézte végig. Kivonult a repülőflotta, hadihajóflotta, hálok és autók ezrei várták az államfőt. Kemál a királyi palota tróntermében fogadta a diplomáciai kart és az előkelőségeket. Este faklyamenet és tűzijáték volt a Boszporuson, úgy, hogy a kivilágított város Velencéhez hasonló képet mutatott.

Összehívták Aradváros tanácsát.

A jövő hét szerdáján ülést tart a városi tanács.

(Arad, július 8.) A város vezetősége ma elhatározta, hogy a jövő hét szerdájára tanácsülést hív össze. A tanácsülésen a legfelsőbb közigazgatási bizottság által javasolt költségvetési módosítások és a város tüzfajtszükségletére tartott árleltés eredménye fellet határoznak. Valószínű, hogy ugyanezen az ülésen sorra kerül a tanács elleni vizsgálatsügye is, amelyben különben Angel István dr. polgármester három memorandumot intézett a belügyminisztériumhoz. A tanács jövődősora felőli döntés — amit az események mutatják — a választások miatt egyelőre el-

halasztódik és ennek folytán valószínű az is, hogy a belügyminisztérium végül mégis engedélyezi a kért határidőt július 16-ikáig, amikor is a tanács nyilatkozni kíván az elhangzott vádak dolgában. Ezzel az ügygel kapcsolatosan itt írjuk meg: Angel István dr. polgármester annak közlésére kér fel meünket, hogy Constantinescu Sándor tanár, a Tribuna Noua igazgatója nyilatkozott lapjában és leszögezte, hogy ő nem írta alá Angel István dr. polgármester elleni feljelentést és nem is adott felhatalmazást senkinek arra, hogy azt helyette aláírja.

Vasárnap szenátort választ Arad.

Három lista küzd egymással. — Csak a kisebbségi blokk, a liberális és a nemzeti-parasztpárt állítottak szenátorjelölteket. — Huszonöt helyen szavaz Arad megye.

(Arad, július 8.) A kamarai választások után, mint ismeretes, július 10-én vasárnap szenátorokat választ az ország. Aradváros és a megye magyarságára ezuttal is nagy feladat hárul: a lehetőség szerint győzelemre vinni az önálló kisebbségi listát, mint ahogy azt Arad magyarjai szívben-lélekben összefogva, a csütörtöki kamarai választás alkalmával tették. A szenátusi választások Aradon ez alkalommal is a már ismert beosztásban, illetve öt kerületben történnek, míg a megyére vonatkozólag a kamarai választások 32 körzetével szemben most csak összesen 25 szavazó kerületet állapított meg az aradmegyei központi választási iroda, amelyek a következők: Aradulnou, Curtici, Glogovati, Nadlac, Pecica, Rovine, Santana, Simandul de sus, Ineu, Bocsig, Spineni, Buteni, Sebis, Gurahont, Almagiu, Chisinau, Sepreus, Vanator, Granicari, Sirtia, Pancota, Radna, Barzava és Savarsin.

A vasárnapi szenátorválasztáson Aradon és a megyében összesen csak három párt állított jelölteket és pedig a liberális-párt, amelynek listája a szavazólapon az első számot viseli, a nemzeti-parasztpárt, amelynek listája a szavazólapon a kettős számot és a Magyar Párt, illetve a kisebbségi blokk, amelynek listája a szavazólapon a harmas számot viseli. A liberális-párt jelöltjei: dr. Demian Aurel, dr. Cihandu Georghe és dr. Manolescu Dimitrie. A nemzeti-parasztpárt jelöltjei: dr. Marsien Iustin, dr. Grosoreanu Gyula és Teodorescu Constantin. A Magyar Párt, illetve a kisebbségi blokk jelöltjei: dr. Velcov Géza, Springer József és Steigerwald Alajos. A szavazólapon a listák elhelyezésének sorrendje úgy történt, hogy felül van az első sorban a liberális és a nemzeti-parasztpárti lista, míg a második sorban alul a középen egyedül áll a magyar-német kisebbségi blokk listája, amely „Lista Nr. 3 X” fejcímét viseli.

— A telhetetlen Grozavescuné. Bécsből jelentik: Grozavescuné tudvalevőleg még a vizsgálati fogságban, majd a főtárgyaláson is azzal igyekezett rokonszenvet kelteni magá iránt, hogy kijelentette, semmit sem kíván férje vagyonából és mindenről lemond gyermeke javára. A gyilkos asszony most felmentése után megtette ügyvédje útján a lépéseket szerencsétlen véget ért férjének huga és anyja ellen, hogy ő kapja meg az ötszobás lakás berendezését, holott a lakást Grozavescu Traian bérelte és ő is vásárolta a lakás berendezését. Grozavescuné azonban még ezzel sem éri be, hanem olyan címen, hogy férjéért adósságokat fizetett és hogy a háztartásnak is maradtak kiegyenlített adósságai, megfelelő összeget követel a hagyatékából a maga számára. A gyilkos asszony ügyvédje útján megíratta anyósának, hogyha szépszerével nem kapja meg, amit kíván, akkor porolni fog.

— Meglopott aradi ember. Portan János, Boulevardul Regele Ferdinand (Boros-Béni-tér) 60. szám alatti lakos ma feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek 4000 lej készpénzt és óráját láncsal együtt ellopják.

— Irodalmi botrány Pekár Gyula egy novellája körül. Budapestről jelentik: Budapesti írói és társadalmi körökben néhány napja nagy mebotránkozással beszélnek arról a novelláról, amelyet Pekár Gyula, az államfőírő-iró a Budapesti Hírlap egyik legutóbbi számába írt és amelynek szereplőiben megdöbbenve ismertek Budapesten két közismert magyar közéleti szereplőre. A hosszú novella egy orosz újságról és egy énekesnőről a szerelemről szól és az újságról mindenki Kéri Pálra, a Tisza-gyilkosság ügy-

ben halálra ítélt neves magyar újságróra ismer rá, aki most tudvalevőleg külföldön él. Hogy könnyebb legyen Kéri személyét felismerni, Pekár Keremotoff (Krausz) Pálnak nevezi hősét, akit mint veszedelmes bolsevistát és az orosz cseka egyik vezetőjét állítja be. Még sulyosabb azonban, hogy a novella másik hőse Lola Montio operaénekesnő alakja úgy van megírva, hogy lehetetlen meg nem ismerni benne Paulay Erzsit, a nagynevű magyar színésznőt, akinek Kériveri való szerelmi regénye különben is közismert. Pekár Gyula izléstelensége annál nagyobb mebotránkozást kelt budapesti irodalmi körökben, mert Paulay Erzsi már évekkel ezelőtt visszavonult a színpadtól és egy előkelő olasz diplomata felesége lett, akivel eddig a távol Keleten élt, nemrég pedig férjét moszkvai olasz követté nevezték ki. Pekár Gyula „Lola Montio” című novellája a színésznőt a legcsunyább beállításban viszi a közönség elé és azzal vádolja meg, hogy csak azért eszközölte ki férjének moszkvai nagykövetté való kinevezését, hogy Moszkvában állandóan együtt lehessen régi szeretőjével és hogy szolgálatokat tehessen a szovjetnek, amelynek javára már évek óta kémkedik, mint egy külföldi diplomata felesége. Az egész magyar irodalmi világban felháborodva tárgyalják Pekár Gyulának ezt a legfrissebb novelláját és megrökönyödéssel állapítják meg, hogy ilyen kíméletlenül és meg gondolatlanul még nem vitték a nyilvánosság elé ma élő és társadalmilag előkelő szerepet betöltő emberek titkait.

— Továbbfolyik a vérengzés Szovjetországban. Moszkvából jelentik: A központi végrehajtó bizottság elutasította 11 halátráttelt román kőm kegyelmi kérvényét és elrendelte a halálos ítélet végrehajtását, ami ma még is történt. Ugyan ekkor Berdicsevből a vészbiróság 10 embert ítélt halálra, 43-at életfogytiglani fegyházra, valamint 11-ten állítólagos merényletre való szöveget készített.

— Molitorisz József halála: Molitorisz József okleveles mérnök, MAV felügyelő, július 4-én 48 éves korában meghalt Budapesten. A felügyelő esztendőnkön keresztül lakott Aradon, ahol a társaság egyik kedvelt alakja volt. 1912-ben költözött Budapestre, ahol haláláig élt. Tegnap délután négy órakor temették el nagy részvét kísérettel.

— Tömeghalál egy nemzeti ünnepen. Newyorkból jelentik: A július 4-iki nagyarányú nemzeti ünnepen 235 ember halt meg balesetből kifolyólag. A legtöbbit autó gázolta el, többen vízbefuttak, vagy tüzljátékrobbanás alkalmával megsérültek. A Newyork melletti országutakon a nagy forgalom alatt 19 ember halt meg.

— Földrengés Magyarországon. Várnalotáról jelentik: Ma reggel hat órakor 7 másodperces földrengés volt, amely kisebb kárt okozott. — A földrengést a budapesti obszervatóriumban is észlelték.

— Kollin Jenő fogműtermét áthelvezte Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 17. szám alá.

— Budapestre járnak — fiatalodni. Budapestre jelentik: Tegnap Németországból ideérkezett egy dúsgazdag, előkelő ur, aki az Aréna-uti szanatóriumban fiatalító műtétet hajtatott végre magán. Tegnap oltották át a páviánmirigyét belé és a műtét nagyszerűen sikerült. Az utóbbi időben számos külföldi érkezett Budapestre, hogy fiatalító műtétet végeztessen magán, mert hazájukban nyilvánosságra kerülne és ezt nem találják kellemesnek.

— A déltek elfoglalták Csing-Taut. Pekingből jelentik: A déli csapatok elfoglalták Csing-Taut. Az északiak többször próbálták a várost rohammal bevenni, de nem sikerült.

— Robbanás egy lőszergyárban. Antwerpenből jelentik: A moendöki municiógyárban tegnap hatalmas robbanás történt. Majdnem az összes munkások megsebesültek, míg hatan életüket veszítették. A robbanás oka még ismeretlen.

— Könyvolcsósági kirakat Kerpelnél.

— A világ legnagyobb tűzhányója működésben van. Londonból jelentik: A havai szigeteken lévő Kilavea, a világ legnagyobb tűzhányója, két nap óta erős működésben van. A földalatti erős zörögés és az éjszaka feltörő fény nagy pánikot idéz elő a lakosság körében.

Rádió-műsor.

Szombat, július 9. Wien—Grác, 20.15. Bécsi dalok és táncok. — Pozsony, 17.40. Hangverseny. — Zágráb, 20.30. Dal és áriaest. — Boroszló, 21. Vidám hangverseny. — Milano, 21. Operaelőadás. — Prága, 21. Operettzene. — London—Davenport, 20.30. Hangverseny. — Leipzig, 20. Operaelőadás. — Stuttgart, 19.30. Ünnepi hangverseny. — Róma, 17.45. Hangverseny. — München, 22.35. Tánczene. — Budapest, 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság, 18. Katonazene, 19.45. Magyar dalest, utána kamarazene.

Megjelentek Marghiloman emlékiratai

A román politikai élet szenzációja lesz ez az öt kötetes munka „Nem hittem volna, hogy Marghiloman ennyit összehazudozott”

Bucurestből jelentik: Marghiloman az elhunyt nagy román politikus emlékiratát körül, mint ismeretes — különféle botrányok keletkeztek, amíg az öt kötetre terjedő munka megjelenhetett. Eltekintve az egyes és az emlékiratban állítólag nem éppen szimpatikus színben feltüntetett pártvezérek tiltakozásától és az illető pártok híveinek a véres erőszakról vissza nem riadó inzultusaitól, hogy a memoárok megjelenését megakadályozzák, a politikai béke érdekében Goga volt belügyminiszter is beleavatkozott a kérdésbe és különféle szigorú rendeletekkel késleltette a hatalmas munka megjelenését. Kétségtelen azonban, hogy politikai emlékirat Romániában akkora szenzációt és érdeklődést nem jelentett, mint Marghiloman memoárjai. Az öt kötetre terjedő, izlésesen kiállított munka a napokban hagyta el a sajtót, egyelőre azonban — miután Goga ismert legutóbbi rendelkezését még nem hatálytalanították — csak a kiadónál kapható és előreláthatólag jó ideig nem is kerül könyvpiacra. A memoárok „Politikai feljegyzések” összefoglaló címet viselik. Az első három kötetben ugyyszólván csak ismert nagynevű politikusok és pártvezérek találunk jellemrajzot. Az általános politikába való bekapcsolódás és a háboru előtti Románia politikájának

ismertetése a negyedik kötetben kapott helyet. Ezekből a feljegyzésekből már kicsap a háboru szele. Marghiloman teljes erejével igyekszik azon, hogy az „elkerülhetetlen katasztrófát” legalább is eliminálja. Remegő levél, naplójegyzet és beszéd szól arról, hogy Marghiloman teljes erejéből ellenezte a háborút. Érdekes tartalma az a levele, amelyet Bethmann-Holweg német birodalmi kancellárhoz intézett s amelyben kéri Németországot, ne sértse meg Belgium semlegességét, mert ebből világkatasztrófa is származhatik. „De Németország is elvesztheti a háborút” — írja ebben a levelében, mintegy sejtve a bekövetkezett katasztrófát. Az ötödik kötet a háborus Románjáról szól. Remegés, kétségbeesés és mégis reményteljes bizalom fűtik át ezeket a sorokat, amelyekben Marghiloman Románia sorsáért aggódik és több helyütt magát is kárhóztatja, hogy nem volt elég ereje megakadályozni Románia beleavatkozását a világháboruba.

Érdekes, hogy Marghiloman emlékiratait az elhunyt politikus barátai fogadták a legnagyobb ellenszennvel és D. Nemescu csak ennyit jegyzett meg az emlékiratok elővétel után:

— „Nem hittem volna, hogy Marghiloman ennyit összehazudozott!”

Igazi pesti színészek jöttek Aradra.

Nyolc nagyvárosi csillag ragyog fel ma este az aradi színpadon. — Az Andrássy-uti Színház vendégjátéka.

(Arad, július 8.) Nevetni fogunk — mégsem hirdejük úgy: kacagó esték. Lész tevetés a derű legszeleesebb skáláján a vibráló lelket feszítő mosolytól a harsanó kacagásig — mégis másféle hangulat lesz ez, mint holmi vásári értékű kabaré-derű. Olcsó kabarétréfák, amelyekből semmi sem marad másnapra, augusztok mókája, amit ha felbontunk, szomorú vékonyka cérmaszálat látunk az üres interiőrben: az is más, meg az a humor is más, amely a mai és holnapi esteken fogja belejelezni a közönséget. Nevetünk ma, amikor halljuk, egyszerre csak elmosolyodunk holnap, amikor eszünkbe jut és ki tudja mikor, hetek, hónapok múlva talán épen adótárgyaláson húzódik mosolyra a szánk, amikor, hogy-hogynem feltör váratlanul az emlékeink tárházából, ahogv Bárony István villamoskalauz ur mondta: „egy bizonyos illetményes felé tartok teljes sebességgel nyílt pályán. ez kérem szépen szaralmi vezérelésem”... „Összeütközünk — garamból — ez kérem szépen házassági tragédia”... Megjötték Aradra a pesti színészek. Ismert nevek, nagyszerűek, pompások.

Bárony István és Dajbukát Ilona — élmény, amikor a színpadon vannak. Amit beszélnek, ahogyan beszélnek: néha nem is beszélnek, csak mozdulnak — esznek, például a „Lóvászárban” és ahogv esznek, tempósan, magyar-parasztosan, a közönségnek fájul bele a hasa — a kacagástól. És minden szó és minden mozdulat kikristályo-

sodott művészet. Nem afféle csínált művészet, amelynek szabályai, „trükkjei” vannak. Amintirogy a művészetet nem is lehet csinálni, csak azzal az őserő-intuiccióval kifejezni, amely a nagyon kivételesen gazdaglaga. Dajbukát Ilona és Bárony István nem csinálják: pazar kézzel szöriák a művészetüket. Harsan a kacaj, könnybelábad a meghatottság a nézőtérben, úgy, ahogv ez a ragyogó tehetségű művészár díktál a színpadról.

Azán itt van közöttük egy más hangsúly: Kövály Gyula és Herczeg Jenő. Kövály Gyula: a „Cinc” Nem is kell mást mondani, csakirogy a „Cinc” konferál. És Herczeg Jenő segít neki. Színpadon, nézőtérben, földalaton, kárzaton — mindenütt játszik ez a nagyszerű két művész, akik, mint valami ezer színben pompázó girlanddóal — úgy fűzik össze a nagyszerű műsort.

Kurucz János. Európától Amerikáig ismerik a nevét. A nőját az uccákon éneklik, a szalonokban zongorázzák és a zenetkozlakban megkoszorúzzák. Nagy ritkaság a zeneszerzők között, hogy valaki elfigyelt és készült is legyen. Aki a műsorban beültetett Kurucz-koncertet hallgatni fogja — meg fogja érteni ezt a ritka pályafutást Európától Amerikáig.

A társulat tagjai még: Fekete Pál, aki csak kevesebben tün fel Budapest színpadi horizontján. Feltűnt és befutott a legnagyobbak közé, kif már fővőre alig lehet majd egy ensembőlvel. Erdélybe hozni: önálló koncertek, fog tartani és önálló nagy gázsüggével lesznek. Az évekkelmáig igazi koncertesemények, amellel olyan kifűnő színész, a kinek nagy része van a Dajbukát-Bárony-darabok feleltethetetlen sikerében. Falász Anna is értékes énekesnő és kifűnő színésznő, aki méltán foglal helyet ebben a reprezentatív húdapesti ensembőlben, amelyet Csiky Viola primahallerina egészít ki. Fria, öde jelenség Csiky Viola, aki tanít ut színt, a táncművészet szivárványszímet adja ez előadás világotottan pompázó korszak-korszakba.

A műsor — amit a megérkezett pesti színészek hoztak Aradra — vígjátékok, bohózatok, népos jelenetek, kis operettek, chansonné ének koncert, tánc, egyes és négyes komédiák. Ahogv láttuk őket, a pesti színészeket és olvassuk a műsorukat, hívást megállamithatjuk: ez az aradi vendégszerelés nem olyan, ahogv eddig szokták egy budapesti sztár és egy közepes kis garnitúra hozzá — itt nyolc nagyvárosi csillag fog ragyogni ma az aradi nyári színház színpadán.

MA, SZOMBATON

Kettős műsor!

A párisi patkány.

Szenzációs kalandor film
7 felvonásban.

Főszerepben:

IVOR NOVELLE.

APOLLO

Ezt megelőzi:

PATT és PATACHON.

Leányszöktetés akadályokkal.

Ez a film az, ami mindenkit meglepettet 6 felvonáson keresztül.

Mérsékelt 10, 20 és 30 lejes helyárak.

Fellángolt a szabadságmozgalom Elzászban

Néhány hónap alatt 75,000 példányt ért el az elzászi szabadságmozgalom lapja. — Elzász-Lotharingia népszavazást követel.

(Az Arad Közlöny berlini tudósítójától.)

Elszász szegény népének nincs szerencséje: a rideg porosz közigazgatás után a francia elvakult centralizmussal gyűlik meg a baja. A két nyomás között azonban, ennek a hegyes kis országnak a népe megtalálta végre a maga igazi lelkét, amely szabadságot s függetlenséget követel magának mindkét irányban.

Amint ismeretes, ennek a mozgalomnak egyik vezetőjét, Zorn von Bulach bárót súlyos börtönbüntetésre ítélték a francia bíróságok azért, mert lapjában, a „Die Wahrheit”-ben önrendelkezési jogot követelt az elzászi német népnek.

Bulach azonban, úgy látszik, mégis csak inkább fejezte ki a közhangulatot, mint a francia bíróság ítélete, mert lapja, amelyet februárban indított meg, az azóta eltelt 4 hó alatt 75,000 példányszámot ért el, ami hallatlan eredmény, ha meggondoljuk, hogy egy kis, hegyes-völgyes országnak egész lakossága nem sokkal lépi túl a másfél milliót, tehát körülbelül annyi, amennyi Erdély magyarságának a száma.

Ugyanekkor pedig a „Die Wahrheit” táborra memorandummal fordult a Népszövetséghez, tiltakozva Bulach elzáratásáért, kifejtették ebben, hogy Bulach-ot olyan elvi követelésért vetette börtönbe a francia bíróság, amelyen a Népszövetség épül. Ez a memorandum alkalmat fog adni arra, hogy Genf a világ nyilvánosság előtt foglalkozzék az elzászi kérdéssel.

A szenzációs memorandum különben többek között a következőket tartalmazza:

A manikürszalon romantikája.

Hét év előtti szerelem, amely most váratlanul feltámadt és házassággal végződik.

(Arad, június 8.) A technikával, és természettudománnyal modernizált kor lehengerelte a romantikát, amely Courts Mahler könyveivel együtt írógépes hivatalokba, az üzletek pultjai mögé, varrodákba és borbélyműhelyek kevertszagu sarkaiba menekült. Ezeket a helyeket itt-ott még fel lehet fedezni egy kis „szivszerelemi” naivitást, amely „szeretve mind a vérpadig” kitart választott ideália mellett. Egy aradi női fodrászüzletben találtuk meg az alábbi Courts Mahler-regényt:

Hét évvel ezelőtt történt. A segéd ur csak 20 éves volt még, de máris halálosan beleszeretett a szép manikürös leányba, aki gyakran rámosolygott a tükörből. Ilyenkor a soron levő vendég rendszerint felszisszent, mert nemcsak a segéd urnak szaladt arcába a vér a boldogságtól. Végül is a segéd ur megkérte a Mancsi kisasszony kezét. A szülők kissé fanyalognak, igérték oda a szóban levő kezét, mert tulfiatalnak találták a vőlegényt. Lagymatag és ügyetlen szerelmi idill kezdődött, amelynek az vetett véget, hogy a segéd urat kidobták az üzletből, mert minden ártatlan és mitsemsejtő vendégnek arcába tetővált a ő nagy szerelmét. A vőlegény állás nélkül maradt, egy darabig még itt lézengett Aradon, majd egyszerre eltűnt a városból. Később aztán külföldről küldött még néhány anizxot a menyasszonyának, végül pedig ez is elmaradt és a csenevész kis szerelmi történet — legalább látszatra — befejeződött.

Hét év telt el azóta. És tegnap a manikürös kisasszony szép, francia bélyegekkal tarkított külföldi levelet kapott és nagy meglepetéssel olvasta belőle, hogy a segéd ur szerencsés körülmények között Monte-Carloba került, ahol letelepedett és sikerült neki egy női és férfi frizör-szalont nyitni, amely pompásan bevált. Most Jómódu és tekintélyes ember odakünn és ha Mancsi is úgy akarja és azóta nem felejtette el, most megtarthatnák a lakodalmat. A kisasszony el volt bájolva a rendkívül hűség láttán és boldogan válaszolt „óh igent”. Azóta szorgalmasan tanul franciául, mert nemsokára megérkezik Aradra a segéd ur, pardon most már tulajdonos és meglesz az esküvő. A manikürös kisasszonyok pedig tovább szövik ezt az aradi regényt és azóta bá-

Von Bulach báró az elmúlt évben egy nyilvános bírósági tárgyaláson kijelentette a következőket: „Addig, míg mi elzásziak nem szavazunk le, hogy Franciaországhoz, vagy Németországhoz akarunk tartozni, a francia bíróság számomra ép oly kevéssé illetékes, mint a kinal bíróság”. Ez az igazság, mert Elzász-Lotharingia népének 90 százaléka úgy gondolkozik, ahogy Zorn von Bulach bárónak bátorsága volt nyilvánosan kifejteni. Ennek bizonyítékául felhozom azt, hogy lapunk, a „Die Wahrheit”, amely Wilson 14 pontjára való hivatkozással, a népszavazás elrendelését követeli, fennállása, ez év februárja óta 75,000 példányszámot ért el. Ha a francia kormány nem gátolná meg a közvélemény megnyilvánulását erőszakos és ravasz eszközökkel, úgy szabadságmozgalmunk eredménye még nagyobb lenne. Mi elzász-lotharingiaiak önrendelkezési jogot követelünk magunknak. A Népszövetséghez, amelyben még bizunk, fordulunk nagy nyomoruságunkban és könyörögve védelmet követelünk országunk számára, amely két nemzet örökös Eris-almája és állandóan veszélyeztetni a világbékét, ha a népet magát nem kérdezik meg saját akarata felől!”

A memorandumot az elzászi nép 90 százaléka nevében Charles Baumann, a „Die Wahrheit” felelős szerkesztője írta alá. Stresemann német külügyminiszter napilapja, a berlini „Tägliche Rundschau”, a Népszövetséghez intézett tiltakozó beadványt rokonszenves kommentárral mai számának első oldalán közli, amiből könnyen következtethetünk a német kormány állásfoglalására.

iosabban mosolyognak a segéd urakra a tükörből. Hátha...

Lefoglalták

a Nagy-téle panama-részvényeket.

Sándor László volt főkapitány ügyvédi irodájában találták meg Nagy István bíró részvényt-pakettjét.

Budapestről jelentik: Szerzációs fordulat állott be Nagy István törvényszéki bíró kényszervezszeri panamái ügyében. A rendőrség, ügyészség és vizsgálóbíró heteken keresztül hasztalamból nyomoztat a bíró több milliárd értékű részvényt-pakettje után, míg végre a napokban Földy vizsgálóbíróhoz névtelen levél érkezett, amely közölte, hogy a részvények Sándor László ügyvéd, volt főkapitány lakásán vannak. A detektívek felszólították Sándort, adjon számot a részvényekről, mire az ügyvéd beismerte, hogy azok nála vannak. Egyszermind azonban közölte, hogy írni fog Nagy Istvánnak Porte Roseba és megkéri, bocsássa rendelkezésére mindazokat az iratokat, amelyekkel igazolhatja, miként szerzte férje a vagyonát. Nagyné elküldötte az iratokat és ezekkel együtt Sándor László rendelkezésére bocsátott 600 Domicilium részvényt. Sándor jelentkezett a vizsgálóbírónál, aki kiküldötte a végrehajtót és a bíróság részére lefoglaltatta a részvényeket.

SPORT

A magyar csapat lemondotta az olaszországi versenyt. Cremonából jelentik: A szabadban tartott kardverseny eredményét a következők: Olaszország 3, Olaszország tuniszi csapata 2, Hollandia 1, Csehország 1 győzelem. A kollektív kardvívó mérkőzést nem tartották meg, mert a magyar csapat lemondott a versenyről.

A ketskémét sakkverseny mai eredményét. Kecskemétre jelentik: A sakkverseny mai fordulójában Komochi megverte Giget, Vaida Ahuss ellen és Bernáson Takács ellen győzött A Grünfeld-Yates és Tartakower-Brikmann-partik remire végződtek.

A Ferencváros fölényesen győzött-Lupényben. Lupényből jelentik tudósítónk: A budapesti Ferencváros ma fölényes játék után 9:3 arányban megverte a Jutul AC-t. Telefonzavar miatt a mérkőzésről részletesebb jelentést nem kaphattunk.

Erzsébet Mozgó

Ma d. u. 1/2 és este 1/2 10 órakor...

A Három Istentelen.

Rendkívül érdekesítő detektív s. ágor.
Főszerepben: Lon Chaney. s (Notre Dame toronyór) főszereplője.

Hétfőtől: A cár táncosnője.
Legpazarabb filmremek.

Az esti előadások a kollémes kertben tartanak meg.

Obstrukció a párisi parlamentben

A kormánynak bizalmat szavaz a többség. — Heves vita a kommunisták és Poincaré között.

Párisból jelentik: Nagy botrány volt a francia parlament mai ülésén. A jobboldali pártok a legelkeseredettebb harcot hirdetik a választójogi reformjavaslat ellen és minden eszközzel, javaslatokkal, indítványokkal és interpellációkkal, igyekeznek megakasztani a törvényjavaslat általános vitáját. A kormány ekkor éjszakai ülésre határozta el magát és megállapodott, hogy most végez az elhalasztó indítványokkal. Az ülés folyamán a jobboldaliak nagy botrányt provokáltak, lármát csaptak, döngették a padokat, amit Poincaré végre is megunt és felvetette a bizalmi kérdést. Ujra győzött, 415 szavazattal 142 ellen elhalasztották a gyarmati interpellációk letárgyalását. Ezután az elzászi képviselők az amnesztiakérdésben interpelláltak, a kommunisták pedig egymásután szólaltak fel kegyelemért az elítélt kommunisták számára.

Blum szocialista képviselő bünténynek minősítette azt a törvényt, amely szerint a képviselőket megfosztják parlamenti immunitásuktól, Berthou kommunista képviselő pedig szemrehányást tett Poincarénak a kommunista képviselők letartóztatása miatt. Heves vita fejlődött ki a szónokok és a miniszterelnök között. Az ülésen, amely reggel hét óráig tartott, a kamara a választójogi reformjavaslat ellen beadott valamennyi ellenjavaslatot elutasította.

Ionác. Mészter új kiadása

260 oldalon meglelt. Sándor Fereny könyvüzlete Arad.

Elfogtak

egy veszedelmes tömeggyilkost.

A gorillaember, aki 28 nőt fojtott meg. — Izgalmas hajsz a szörny után.

Winnipeg-ről jelentik: Ismeretes a bestiális szörny, az úgynevezett gorillaember, rémtetteinek krónikája, aki eddig 28 asszonyt fojtott meg vadállati kegyetlenséggel. Az áldozatok rendszerint egyedülálló nők voltak, akikről szállást kért, majd az éjszaka folyamán megfojtotta őket.

Most Wapoka falucskában felismerték a bestiális tömeggyilkost, aki egy kocsmába tért vacsorázni. A vendéglősné, mialatt a vacsorát készítette, a rendőrségre telefonált és két rendőrnek sikerült letartóztatni a tömeggyilkost. A községi tömlőbe zárták, ahonnan azonban az éjszaka folyamán kiszökött. Winnipeg-ről különvonal indult katonasággal és rendőrökkel elfogatására, ami reggelre izgalmas hajszá után megtörtént.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINK: valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

„VENUSZ“ Tündérváros mozgó Aradul-nou, ma, szombaton „A kölyök“, JACKI GOOGAN és CHARLE CHAPLINNAL a fűszerepben.

LEGUJABB.

Az oradeai Magyar Párt nem vesz részt a szenátorválasztáson.

Oradeamareről (Nagyváradról) jelentik: A magyar párt oradeai (nagyvárad) tagozatának intézőbizottsága mai ülésén érdekes határozatot hozott. Az intézőbizottság elhatározta, hogy a párt nem vesz részt a szenátorválasztásokon és azon semleges álláspontot foglal el.

Averescu és Jorga is visszavonul a szenátorválasztásoktól

Bucurestiből jelentik: Az Indreptarea közli a néppárt igazgatóságának felhívását, amelyben felszólítja az Averescu-párt szenátorjelöltjeit, hogy ne vegyenek részt a szenátorválasztásokon. A lap közli, hogy Jorga is ehhez hozza majd pártíveit tudomására.

KÖZGAZDASÁG.

A Marmorosch-bank eladta cukorérdekeltségeit

A magyarányu ügyletet Blank Arisztid kötötte meg egy holland csoporttal. Másfélmillió font a vételár.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A romániai cukoripar nagy speculációja az a hatalmas méretű tranzakció, amely a napokban jött létre a legnagyobb regáti cukorgyárak tulajdonjoga tekintetében. Tudvalevő, hogy a romániai cukoriparban a Banca Marmorosch Blank & Co. foglalta el a vezetőpozíciót s többek között ennek a hatalmas pénzintézetnek az érdekszférájába tartozott a ripiceni cukorfinomítógyár, a júcai cukorgyár, a timisoarai „Kandia“ bombon- és csokoládégyár, valamint több más cukoripari vállalat. Néhány héttel ezelőtt Blank Arisztid, a Marmorosch Blank vezére több irányban tárgyalásokat kezdett a bank cukoripari érdekeltségeinek értékesítésére. Ezek a tárgyalások külföldi gazdasági körökben is nagy érdeklődést váltottak ki, amelyek a berlini „Boersen Courier“ útján értesültek a készülő tranzakcióról. A különböző tőkecsoportokkal folytatott tárgyalások során a bank egy hollandi konzorcium ajánlatát találta a legkonvenniálőbbnak, mire Blank Arisztid az elmúlt héten személyesen kintazott Hollandiába és sikerült az üzletet perjektuálnia. A megállapodás értelmében a Banca Marmorosch másfélmillió angol fontért, vagyis közel másfélmillióárd lejért eladta, egy kivételével, összes cukorgyári érdekeltségeit.

gyalásokat kezdett a bank cukoripari érdekeltségeinek értékesítésére. Ezek a tárgyalások külföldi gazdasági körökben is nagy érdeklődést váltottak ki, amelyek a berlini „Boersen Courier“ útján értesültek a készülő tranzakcióról. A különböző tőkecsoportokkal folytatott tárgyalások során a bank egy hollandi konzorcium ajánlatát találta a legkonvenniálőbbnak, mire Blank Arisztid az elmúlt héten személyesen kintazott Hollandiába és sikerült az üzletet perjektuálnia. A megállapodás értelmében a Banca Marmorosch másfélmillió angol fontért, vagyis közel másfélmillióárd lejért eladta, egy kivételével, összes cukorgyári érdekeltségeit.

Zürichben 3.23 a lej.

Helyi valutáinak. (Július hó 8.)
Kifizetések: Berlin 38.85, Amsterdam 65.70, Newyork 163.50, London 797, Páris 6.43, Milánó 9.06, Prága 4.86, Budapest 28.60, Zágráb 2.88, Bécs 23.07, Zürich 31.55. — Árú: Márka 38.50, dollár 163, London 795, Páris 6.40, Milánó 9, Prága 4.85, Budapest 28.60, dinár 2.85, osztrák schilling 23.67. — Pénz: Márka 37.50, dollár 161, angol font 785, francia frank 6.30, olasz lira 8.90, cseh korona 4.75, pengő 28.20, dinár 2.75, osztrák schilling 22.85. — Irányzat: tartottabb.

Bucuresti-i tőzdezárlat. (Július hó 8.)
Kifizetések: Páris 6.37, Berlin 38.45, London 788, Newyork 162, Milánó 891, Zürich 31.25, Bécs 22.80, Prága 4.81. — Valuták: Napoleon német márka 38, léva 1.15, török lira 0.84, angol font 780, francia frank 6.55, olasz lira 8.85, svájci frank 30.50, drachma 2.15, dinár 2.90, dollár 161, lengyel zloty 17, osztrák schilling 23, pengő 28, cseh korona 4.70.

Zürichi tőzsdenyitás. (Július hó 8.)
Berlin 123.12, Amsterdam 208.15, Newyork 519.50, London 2522.75, Páris 20.34.50, Milánó 28.40, Prága 15.40, Budapest 90.60, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 3.22, Varsó 58, Bécs 73.10.

Zürichi tőzsdézárás. (Július hó 8.)
Berlin 123.10, Amsterdam 208.15, Newyork 519.56.25, London 2522.75, Páris 20.34.50, Mi-

lanó 28.27.50, Prága 15.40, Budapest 90.55, Belgrád 9.14, Bucuresti 3.23, Varsó 58, Bécs 73.10.

Nem hiúsult meg, csak úszra maradt a szeszszindikátus megalakulása. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter — mint megirtuk — nem fogadta el az előző kormányok által jóváhagyott tervezetet a szeszszindikátus megalakítására és új tervet akar kidolgoztatni, annál is inkább, mert magán az előkészítő ülésen is konfliktus volt az ipari és mezőgazdasági szeszgyárosok között. Az elhalasztás azonban, amint értesülünk, nem jelenti a szindikátus elejtését. Pénzügyi hatóságoktól nyert értesülésünk szerint ugyanis a szeszadóbevétel annyira csökkent, hogy érezhető hiányt mutat a bevétel előirányzatban és már ezért is szükség van a szesztermelés rendezésére.

Világszerte javult a gabonatermés. A júniusvégi amerikai termésbecslések szerint az Unió legfőbb gabonatermő államaiban a téli buza terméskilátásai lényegesen megjavultak, sőt egyes államokban, amelyek termése az Unió egész termésére mérvado, — mint Arkansas, Nebraska — egyenesen rekordtermés várható. A kanadai terméskilátások is javultak és a korábbi becsléstől eltekintve, a vetésterület is nagyobb. Javult a kilátás Indiában, ahonnan a napokban jelentős ajánlatok kerültek a világtőzsdékre és kedvező jelenté-

sek számolma kbe az orosz és délkeleteurópai gabonakilátásokról is. Az európai tőzsdéken a jelentések hatására a gabona olcsóbbodására számít a spekuláció.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.
Cenzurat: Prefectura Judetului.

Manométereket

és mindenféle mérőműszereket készit, javításokat vállal

GASPAR ARPAD műszerész

Arad, Str. Horia I. (V. Széchenyi-u. l.)

Javítás végezt befordított műszereket al-

lami hitelesítéssel ellátva, rövid idő alatt

viszakiadom. 3158

Telefon 315. szám.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Id. Fias János mély fájdalomtól megtört férje, szerető fia János és neje szül. Lőrincz Ilona, valamint kis unokája Ilke a maguk, úgy az alólítottak és számos rokon, ismerős, barátaik nevében is mélyen megtört szívvvel szomoruan jelentik a felajthetlen jó hitves, szerető gondos édesanya, anyós, nagyanya, testvér, sógornó, nagynéni, nászasszony, rokon és jó ismerős

id. Fias Jánosné

szül. BALOGH JULIANNA

1. évi július hó 8-án hajnali 3 órakor, életének 57-ik s boldog házasságuk 37-ik évében, rövid szenvedés után a Mindenható rendelkezéséhez képest történt gyászos elhunytát.

Az Istenben boldogult földi maradványai f. hó 9-én délután fél 6 órakor fegnak Str. Surorilor (Zimándi-ucca) 20. sz. saját házából a ref. egyház szertartásai szerint a helybeli felső temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Pihenése csendes, drága emléke áldott legyen!

Arad, 1927. július 8-án. 3632

Varga Imre utóda „Szent Margit“ temetőkezelő intézete Arad, Bulv Regina Maria (Andrássy-tér 13.)

ÉRTESETÉS.

A n. érdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Moneasa (Menyháza) fürdőn „KRISANTEM“ elnevezés alatt a mai modern kor igényeinek megfelelő RESTAURANTOT NYITOTTAM, hol teljes napi panzio valamint étlap szerint is reggeli és uszonna a legolcsóbban kapható. — Panzio napi 100 lej. Gyönyörű fenyves kerteliséggel. 3481
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve paradedek teljes tisztálattal: A TULAJDONOS.

Üvegezést

legolcsóbban és leggyorsabban vállal

Szabó Albert cég. 3624

Allandóan különféle zóna-reggeli „Dréher“ sörcaarnok áttérmeben

legolcsóbban, frissen csapott „Dréher“ sör eicpő árért kapható Arad, Piața Avram Iancu 17. (Szabadeag-tér).

Selyemharisnya különlegesség, púha nem fényes orósán tartós 145 L. Női harisnya, férfi és gyermek harisnya régi leszállított árért. Divat keztyük, fűrdresszek. Divat csipkék és szalagok. Arad, Selyem harisnyák Lej 85.— és Lej 115.— Str. Eminescu 13.

BAD REICHENHALL HOTEL LUISENBAD

in den bayrischen Hochalpen Familienhaus I. Rang. Feinste Küche. Billige Preise. Volle Pension inkl. Zimmer von R. MK. 9.50 an Telegrammadresse: LUISENBADHOTEL.

Megérkezeti

Tolnai Világlexikon VII-ik

Tolnai Világörténelem IV-ik

Sándor Iván hírlapiroda Arad (Langyel butor-udvarban jobbra).

Manulatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóijában.

Reumások, hűdésesek URODONAL oldja a húgysavat!

Pentru a evita imitatiunii falsificarii si contrafacerii, cereți ca fie care fiacón să poarte marca de mai jos

"Omni Inclestat"

Les Etablissements CHATELAIN
11, rue de Valenciennes - PARIS (France)

Hogy a közönséget megvédjük a hamisítványoktól, kérjük szíveskedjenek minden Urodonal üveget visszautasítani, amely nem viseli a „Fogók közt vergődő ember” védjegyét. Minden üveg, mely ezt a védjegyet nem viseli, értéktelen hamisítvány.

Vezérképviselő: „Drogeria Standard” Bucuresti 2.

Str. Zorilor 2.

1089

Pentru a evita imitatiunii falsificarii si contrafacerii, cereți ca fie care fiacón să poarte marca de mai jos

"Omni Inclestat"

Les Etablissements CHATELAIN
11, rue de Valenciennes - PARIS (France)

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kiadvant szavak alá húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkölésre válaszolunk. Ajánlatok, jelzés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

PINCERTANULÓK 16 fizetéssel azonnal felvételnél Palkovitsnál, Városházával szemben. 3595

GÉPÉSZ Fordson motor önálló vezetésére felvétetik. Bul. Carol 32., I. emelet. 3608

VÉTEL ÉSELADÁS.

CSEPLŐGÉPEK eladó. vagy bérbeadó. Különböző gazdasági gépek, hintók, kocsik. Háromy gazdaságnál Str. Eml. nescu 5. 5679

ÖSSZETOLHATÓ teasztalok, sevesi o-esze, antik vitrin, antik szekrények, antik varróasztalok, ebédlőszőnyegek, perzsaszőnyegek, íróasztalok, fotelok, új és használt háló, gyermekkoscsk, stórok, ágyterítők, függönyök, ebédlő, szalon, uriszoba berendezések, hűtőszekrény, asztalok, székek, dísz tárgyak stb. Igen olcsón eladó. Salgó, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. e., jobb. 1000

HASZNÁLT prima minőségű apátfalval hódfarku tetőszerelő eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban tudható meg. 3609

ANTIK és modern butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, iérfi ruhákat, fehérneműket, stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgó, Str. Consistoriului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

4 HP. Hofherr cséplő, 12 HP. benzín lokomobil kettős karban 180.000 lejért, 8 HP. Hofherr fogas magánjáró Máv. cséplővel, kitűnő karban több évi lefizetésre 280.000 lejért kapható FRIEDRICH TESTVÉREK GÉPGYÁRÁBAN TIMISOARA.

TÉGLA! Ajánljuk I. osztályú nagy- és kis méretű falazóteglát és cserépet gyártelepünkön vagonba rakva, helyben kívántra helyszíntre szállítva, a legolcsóbb napi árban. BRAUN GUSZTÁV téglagyára Telefon 171. és 185.

Hofherr rendszerű új elevátorok azonnali szállításra 86.000 lejért, 8 HP. Hofherr fogaskerékrendszerű magánjáró kettős karban 110.000 L. eladó. FRIEDRICH TESTVÉREK gépgyárában TIMISOARA.

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapuató az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

8 HP. Schutlewort magánjáró, Hoffherr cséplővel, teljes felszereléssel, kp. 240.000 lejért, vagy 5 évi busztörlesztésre, azonnali szállításra eladó. 8580 Friedrich Testvérek gépgyár Teleoara.

INGATLAN.

KITUNÓ gabonatermő vidéken 4 iáratu szításmalom, előnyös fizetési feltételek mellett eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 3626

ÜZLETEK.

FÜSZERÜZLETET, kisebbet, hol trafik és korlátolt italmérés is volna megvételre keresek, az üzletnél közvetlen lakás kívánatik. Részletes felvilágosítást kér Menczer József Mallátfalva. 3564

Butorok részletre

kedvező fizetési feltételek mellett, készpénz árban. GARAI, Arad, Piata Avram Iancu (Szabadság-tér) 10. szám Cimre ügyelni!

GAEDICKE

a legszerencsésebbek egyike!

az osztrák osztálysorsjátékon. Főnyeremény: 750.000 Sch. = 20.000.000 L.

Minden második sorsjegy nyer! 100.000 sorsjegy. 50.000 nyeremény. További nyeremények: 500.000 Schilling = 12 millió lej. 250.000 = 6 200.000 = 5.400.000 100.000 = 1.800.000 75.000 = 1.440.000 50.000 = 1.400.000 stb., stb., stb.

Ősnyeremény érték: 10.640.000 Sch = 260 millió lej.

Fenti sorsjegyárakba bele van számítva a portó, nyeremény és játéktervjegyzék költsége. Fizetés a sorsjegy vétele után. Huzás után felkérés nélkül küldjük a hivatalos huzási jegyzéket. 3345

A. GAEDICKE & Co. Wien, I. Franz Josefs Kai 47.

KÜLÖNFÉLÉK.

ELVESZETT karikán függő kulcsesernő a Piata Luther-tértől az állomásig. esetleg az Áhomástól Peczcaig. Megtaláló adja le Heisler vendéglőben, a törvényszékkel szemben, ahol 100 jutalomban részesül.

ELVESZETT pénztárca Sressz Ferenc névre szóló katonai iratokkal. Megtaláló benne lévő pénzt megtarthatja, az iratokat pedig adja le a rendőrségnél vagy Str. Orient 52. sz. alatt. 3625

Friss apró és poros berzovai meszet 100 lejért q-ként. Vastag, prima dróttal fűzött stukkatur-nadat 3 lejért m²-ként árusítunk. Boros & Zucker, Bulv. Reg. Ferd. 40 (Aradana épület.)

Régi, előkelő leánynevelő és tanintézet az összes iskolatípusokkal és Villapensionátus svájci minta szerint Bécs villanegyedében. B. TREYLERS Nchfg. WIEN. I. Kolowratring 9. és XIII. Wenz Gasse 19. Tel.: 96-2-50. Tel.: 85-6-21. Kérjen képez prospektust és referenciákat

A „KÖZPONTI” téli és nyári kerthelyiségében

állandóan izletes itelek, frissen csapolt sör és hűtött italok, reggel 9 órától vilásreggeli, méltányos árak mellett állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Szombat este 9 órától az ujaradi 50. tagu gyermekzenekar hangversenyez, ugy-szintén minden vásár- és ünnepnapokon reggel 9 órától ugyanaz a zenekar játszik.

Szíves pártfogást kér: WEINBERGER LAJOS 3631 Felérkereszt volt lüplacere

Legolcsóbban és leggyorsabban vállal üvegezést M. Fischer Mór NEUMAN-PALOTA.

Piata Avram Iancu (Szabadság-tér közelében)

bérház átvenhető 3 szobás lakással, tánciskolának, bárnak, vagy hasonló nak megfelelő nagy teremmel, évi 200.000 leire fokozható lövedelemmel. Olcsón ELADÓ. 15293 Bővebbet Győrffy „Mures” irodájában.

Árverésen eladó

Str. Petru Rareş (Simándi-ut) 32. ház, melléképülettel, tégla épületek cseréppel fedve, jó karban, 300 m²-ől. telek gyümölcsfákkal beültetve. Étről árverés július 12-én d. u. 1/2 órakor Arad, Törvényszék, földszint.

Egy pár ló

hat éves, félmura, hibátlan és egy 2500 kg. teherbírású rugókoscsi löszerszámmal, jutányosan eladó.

Ugyanott kb. 2000 drb. jó állapotban levő lisztes zsák eladó. PLOHN MARCEL Timisoara, Józsefváros, Hunyadi-u. 51. Telefon 15-78. 8610